

שיחות קודש

שיעורים בספה"ק 'מאור עינים'
שנמסרו ע"י ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

תרומה – תשפ"ב

©

כל הזכויות שמורות
אין להעתיק ללא אישור
בכתב מהמוציא לאור.

טלפון להערות ותיקונים:

0527673016

או במייל:

5701555@okmail.co.il

פֶּבּוּן

נתקבות החסידות

ספינקא

רחוב הרב יעקב

לנדא 11

בני ברק

הקונטרס יצא לאור

על ידי הרב יצחק טווערסקי
שליט"א

פ. פרשת תרומה.....

פ. שיעור א'.....

ח. מה זה גלות וגאולה.....

ח. הגלות הוא פנימי ולא חיצוני.....

ח. היאוש שלך הוא כרוני ולא מחלתך.....

ח. צריכים לבקש מהקב"ה לדעת שאתה לא כרוני ולא אבוד.....

ח. שיא השוחרר הוא כשאדם מחובר להקב"ה.....

ט. אימא תמיד אוהבת בנה אפילו שהוא רחוק ממנה.....

ט. הסבל הוא כשאדם חושב שמישהו מפריע לו בדרך.....

ט. עבודת האדם הוא לדעת שאין עוד מלבדו.....

ט. חסידים לא מתים מכאבים.....

ט. אדם שחי עם הקב"ה לא נכנס לחרדה מד' מיתות בי"ד.....

י. אנחנו צריכים לדעת שהקב"ה נותן לנו את הקיום.....

י. אדם שרק לוקח הוא בחינת מת.....

י. אדם שחי פנימי התענוג הוא פנימי ולנצח.....

י. הסיפור עם אלישע והנביאים.....

י. סתירה בדברי אלישע.....

יא. אלישע היה חי עם הפנימיות של אליהו הנביא.....

יא. ברגע שחסר משהו הבעיה אצלי ולא אצל הקב"ה ח"ו.....

יא. אדם שחי עם האפסיות שלו הוא בשמחה.....

יא. אדם שלא חי עם אפילה לא יכול להגיע לאור גדול.....

יא. צריכים לאהוב את הקב"ה בכל מצב.....

יב. אדם מאבד את עצמו בלא נודע.....

יב. עיקר עבודת ד' לגלות את הקב"ה בגלות.....

יב. המים שיוצאים מהמסלול מסריחים מיד.....

יב. אדם שלא מחדש את הכוחות זה היסוד לכל הבעיות.....

יג. אדם שיודע מה זה הגלות ידע איך לצאת משם.....

יג. בזוהר כתוב יחודים איך לחיות עם הקב"ה בכל מצב.....

יג. מה שאדם מתכנן לעצמו זה לא סיבה.....

יג. אם אני יכול לשמח אחרים סימן שאני בדרך.....

יד. שיעור ב'.....

יד. לפי הפרשנות הולך התגובה.....

יד. לפני יציאת מצרים לא היה אפשרות ללכת עם השכל.....

יד. זה לוקח ארבעים שנה להגיע לדעת אמיתי.....

- היום יש לנו כוח לחבר את הרגשות עד למקור של הרגשות..... יד
- אדם שמקשר כל דבר להקב"ה מקיים כל התרי"ג מצות בעשיית מצוה אחת..... יד
- רק דרך הרגשות אפשר להגיע להקב"ה..... טו
- הקב"ה מתגלה אלינו דרך המידות..... טו
- אדם שעסוק עם עצמו נמצא במיצר..... טו
- עבודת השם לא מתחיל בשעת הרגשות אלא הרבה לפני זה..... טו
- העיקר לראות האם אתה בדרך או לא הוא בגיל מבוגר..... טו
- הדעת לא נתנו לשפר תנאי הגוף אלא להגיע לאין..... טז
- הדעת מביא איזון בין אהבה ליראה..... טז
- הקושי הוא להודות שאי אפשר בלי הקב"ה..... טז
- כשהשכל עובר אפשר להגיע לאמונה..... טז
- הקב"ה נמצא אפילו בחושך הכי גדול..... יז
- אדם שמגיע להקב"ה הוא תענוג כל התענוגים..... יז
- כשהמידות עולים מאוד קשה לראות אז את הקב"ה..... יז
- לא צריכים להיות בחסר אונים בפועל מספיק בכוח..... יז
- אם לא נותנים לגוף את התענוגים שלו הוא שבע..... יז
- כשנותנים לגוף את התענוגים שלו הוא רעב..... יח
- דעת לא מספיק וצריכים אמונה..... יח
- צריכים להיות עם הסכנה שהקב"ה יכול לכבות לך בשנייה אחד הכל..... יח
- חכם מחבר כל דבר לשורש ולמקור..... יח
- אדם שמחובר להקב"ה אף פעם לא מתנתק ממנו..... יט
- אדם צריך לנקות את עצמו עם שפלות עצמו..... יט
- אדם ששמח בפנימיות הוא שובע שמחות..... יט
- שיעור ג'**..... כ
- במצרים הדעת היה בגלות היום המידות בגלות..... כ
- במצרים כל הפרשנות היו על שלילי ומציאות..... כ
- לא הרגשות דופקים אלא הקב"ה שרוצה אותך..... כ
- אדם שלא רוצה ממילא הוא לא יכול..... כ
- הפרשנות של האירוע באים להראות את השפל שלי..... כא
- הרגש עד שזה יורד מגיע משובש לגמרי..... כא
- כשחיים עם הקב"ה עושים איזון במידות..... כא
- כשחיים עם הקב"ה שם יש התחדשות..... כא
- האינו מוגבל מחיה את המוגבל..... כא
- מעכשיו יש לנו כוח לראות בכל דבר הסיבה..... כב

- בני ישראל חשבו במצרים שזה עבודה זרה בשבילם ולא עבודת השם..... כב
- הדעת הוא בחירה האם ללכת לתענוג חיצוני או לפנימי..... כב
- כשלא חיים עם הקב"ה זה לא מניעת רווח אלא הפסד..... כב
- אדם צריך להיות בהיכון שהפרשנות יכול למשוך אותו כלפי מטה..... כג
- הזנחת החיים הטבעיים על מהלכים הטבעיים..... כג
- אדם שעושה מצות אנשים מלומדות הוא מנתק מהקב"ה..... כג
- אדם צריך לבטל את הרגש להקב"ה..... כג
- כל פעם שקשה לנו זה הזדמנות של יחוד קוב"ה ושכינתיה..... כג
- צריכים לנצל הזדמנויות שיש..... כד
- צריכים לראות לאזן את היראה ואהבה..... כד
- המצה לא משתנה אף פעם..... כד
- עיקר עבודת האדם ליוצרו הוא בדעת..... כד
- שיעור ד'**..... כה
- דעת נקרא חיבור שזה לא מציאות אלא סיבה..... כה
- אדם שחי עם הקב"ה יוצא מגלות לגלות את הקב"ה..... כה
- כל נפגע פוגע..... כה
- אדם שמנטרל את הפגיעה לא פוגע..... כה
- אדם שמשנה את החשיבה שלו שולט על עצמו..... כה
- אדם מהתחלה מועד להזיק לאחרים..... כו
- אדם שחי עם הקב"ה יכול לתקן את כל הדורות עד למעלה ועד למטה..... כו
- בשעת מעשה אדם מסוכן מאוד..... כו
- אדם שהולך בדין יכול לפגוע בהרבה אנשים..... כו
- מבקשים מהקב"ה לא ליפול עם הניסיונות..... כז
- הקב"ה נמצא בתוך העינוי..... כז
- כל פגיעה שאדם עובר צריכים לדעת שזה מסוכן..... כז
- למה הקב"ה נתן לנו את היצר הרע..... כז
- הקב"ה לא מביא לנו ניסיון שאי אפשר לעמוד בזה..... כח
- מה שלא צריכים בשביל המינוף הקב"ה לא יביא לך..... כח
- הקב"ה עוזר לנו להיות בדרך ולא לסטות ח"ו..... כח
- אין מזל לישראל..... כח
- הכאב נמצא כשאדם לא מסכים לטוב שיש שם..... כח
- רק בעינוי אדם מוכן לשחרר את המושכות..... כט
- איך הקב"ה מסתדר בעולם הזה..... כט
- הקב"ה מנחג אותנו דרך המידות..... כט

- הקב"ה נותן שנוכל לסבול אותו..... כט
- רק על ידי התורה היה אפשרי לברוא העולם..... כט
- כל פעם הקב"ה מודד עצמו במידה אחרת..... ל
- ולא רק אצל העולם כן אלא כן באדם הפרטי..... ל
- הקב"ה נותן לכל אחד רק כמה שיכול..... ל
- אם הקב"ה מתנהג איתך בגבורה כנראה שככה חייב להיות..... ל
- כשהקב"ה עושה זה הכי טוב בשבילי..... ל
- שיעור ה'**..... לא
- אדם שמפעיל את הדעת יוצא מגלות..... לא
- אדם צריך לדעת ששום דבר לא קורה לבד..... לא
- רק הקב"ה יכול לתת לך רגיעות..... לא
- כשמתעורר אצלך אהבה הקב"ה רוצה שתעבוד אותו עם זה..... לא
- כשאמר אהבת את אדוני הוריד את אהבה למטה..... לא
- אדם צריך להסתכל מחוץ לקופסה ולחיות עם הפנימיות בכל דבר..... לב
- צריכים למצוא בכל עינוי את הטוב שיש שם..... לב
- הקב"ה חושב על כל אחד ואחד..... לב
- סיפור עם החפץ חיים..... לב
- אי אפשר להבין כל דבר..... לב
- דרכו הטוב להיטיב..... לג
- הגוף והטבע מתנגדים לנשמה..... לג
- אדם משנה את עצמו כשיש לו רווח מול הפסד..... לג
- אדם שפוגע חושב שיהיה לו מנוחה מזה..... לג
- רק בעל כרחך מגיעים לחי החיים..... לג
- אדם צריך לחבר את הרצון שלו לרצון הקב"ה..... לד
- אדם שמח שהוא חלק מהכלל..... לד
- צדיקים חיים בפנימיות כל הזמן..... לד
- אדם צריך לדעת שכל מעבר הוא הזדמנות להגיע להקב"ה..... לד
- אדם שחי עם הקב"ה יהיה לו הצלחה..... לה
- העמצום הוא הכנה לאור..... לה
- אדם צריך להאיר במוחין דגדלות..... לה
- אדם צריך לקחת את התענוג ולהחזיר אותו להקב"ה..... לה
- בעת ניסיון לוקחים ממך את התענוג ואת הבהירות..... לה
- צריכים לראות שהלב והמקום לא יהיו נפרדים..... לו
- בתוך כל דין יש רחמים..... לו

ענינים

הקדמה

תוכן

עבודה שלנו הוא להגיד בכל דבר ד' הוא האלוקים.....לו

פרשת הקדמה

שיעור א'

יום ד' כד' שבט פרשת משפטים

מה זה גלות וגאולה

איתא במאור עינים (פרשת וארא ד"ה וארא). וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בקל שקי וגו'. המאור עינים הולך להסביר מה זה הגאולה, אבל אחרי שנדע מה זה גלות נגיע לדעת מה זה גאולה.

הגלות הוא פנימי ולא חיצוני

הרבה אנשים שנמצאים בגלות לא מודעים שהם בעצמם בגלות, הם תולים זאת באנשים אחרים או בגויים שבגללם הוא בגלות ולא שם לב שהגלות זה משהו פנימי ולא חיצוני, ואז הוא עסוק כל הזמן להתפטר מהגורם החיצוני או פנימי שזה הרגשות שלנו וחושב שזה הגלות שלו וזה לא משהו פנימי. והם חושבים שהגלות לא מגיע לגלות את הקב"ה. אבל האמת הוא שהגלות הוא משהו פנימי וברגע שחיים עם הקב"ה אפשר לצאת מהגלות.

היאוש שלך הוא כרוני ולא מחלתך

ר' אשר כותב: מה שאתה כותב לי שאתה מיואש, מפני שהרופאים אומרים שמחלתך היא תורשתי כרוני ללא מרפא וממילא אתה מיואש, אבל האמת הוא שזה שקר מוחלט, מחלתך לא כרוני, רק יאושך כרוני, אתה מיואש לגמרי, ואתה לא מחפש אפילו הדרך שיש לך, בקלות לצאת ממחלתך ולהיות כמו כל בן אדם. העקשנות לא להיכנס לייאוש יביא אותך לחיים נורמלים. ותוכל לעבוד ולחיות עם אשתך וילדיך בבית.

צריכים לבקש מחקב"ה לדעת שאתה לא כרוני ולא אבוד

וגם לשמוח כל בן אדם שהוא בצער, למה, כי מוכר לך ברגש כל כאב של אדם, כי עברת הרבה צרות וזה גורם להשתתף עם צער וכאב של כל בן אדם. לכן בקשתי אליך, תתעקש ולא תחשוב ממחלתך שהיא כרוני, ותבקש רחמים מהשם שיחונן אותך ויראה לך הדרך להתעקש, שאתה לא כרוני ולא אבוד, ובזה תוכל שוב לחיות בשמחה ולא תראה עתידך שחור, שתחשוב שתמיד כבר עתידך בבית חולים, ותוכל עוד להיות עם כל העולם ועם בני ביתך בשמחה.

שיא השחרור הוא כשאדם מחובר להקב"ה

דהיינו תלוי מה הגלות שלך, אם אתה שומע כך וכך זה לא חייב להיות שזה ככה באמת. השבוע כתוב ורפא ירפא. אומר החזון איש לכאורה אם זה מחלה כרוני מה שייך תפילה על זה, אלא מסביר הלא רואים שכל יום יוצא תרופות חדשות, וממילא יכול להיות שעל ידי התפילה שלך על הצער שאתה עובר כרגע תגרום שיצא תרופה חדשה למחלה שלך ותתרפא. אותו דבר אדם נמצא לפעמים במצב כרוני וחושב שאי אפשר לצאת מזה, אבל האמת הוא שהמצב הזה לא הגיע כדי לייאש אותך אלא כדי לחבר אותך להקב"ה, א"כ גלות נקרא כי אדם לא מחובר להקב"ה, שיא השחרור הוא כשאני מחובר להקב"ה, ר' אשר קרא לזה כגמל

עלי אמו, כמו ילד קטן ששיא החיבור שלו הוא כגמל עלי אמו אותו דבר מבשרי אחזה אלוקי צריכים להיות עם הקב"ה.

אימא תמיד אוהבת בנה אפילו שהוא רחוק ממנה

אדם ברגע שאימא מחזיקה ומאכילה אותו שם זה שיא השמחה, אבל זה מותנה בעוד נקודה שאתה לא יכול כלום ואז אתה בשמחה, אבל הבעיה שלנו הוא שאנו אומרים להקב"ה מוחל טובות תן לי לחיות, וזה מגיע על ידי שאדם חושב שהוא מסודר לעצמו וכרגע יש כאן משהו כרוני שמפריע לי להתקדם הלאה, אבל האמת הוא שהכרוני הוא לא המחלה אלא הייאוש שלך והגאווה שלך, אם הולך לך אתה בגאווה לא הולך לך אתה בייאוש זה הכרוני שלך, וברגע שאתה תתפטר מהכרוני הזה אז תגיע לאהבת ד' וליראת ד', ילד קטן יודע שאימו אוהבת אותו והיא ראייה אפילו שהיא תהיה קצת רחוק ממנו היא תרגיש שהוא בוכה כרגע וצריך משהו.

הסבל הוא כשאדם חושב שמישהו מפריע לו בדרך

אותו דבר הקב"ה נותן לנו כל מה שאנו צריכים אבל הוא רוצה עם זו יצרתי לי תהילתי יספרו, נכון יתכן שכרגע אתה סובל אבל השאלה מי גרם לך את הסבל הזה, הסבל קורה כשאדם חי שמישהו מפריע לו בדרך, אתה חושב שהכל שלך והכל מגיע לך ועכשיו מישהו מפריע לי בדרך שלי, וזה בעצם הכרוני של הגאווה שלך. וברגע שאדם יחליט שהכל הקב"ה נותן אז אין שום סיבה שהסיבה עדיין תהיה ומאז הכל אמור להסתדר, וזה נקרא המתקת דינים בשורשם.

עבודת האדם הוא לדעת שאין עוד מלבדו

אדם צריך לתת אהבת ד' ולהשקיע בזה, עבודת האדם אז הוא אין עוד מלבדו, וברגע שאתה יודע שבלי הקב"ה אין לך כלום אז תאהב את זה, וברגע שאתה חושב שאתה יכול לבד שם מתחיל הבעיה, א"כ הגלות מתחיל כשאין דעת, אדם צריך לדעת שלולי ד' עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי וכלי הקב"ה אין כלום, ואדם צריך לדעת שהוא חייב את החיות של הקב"ה בכל רגע.

חסידים לא מתים מכאבים

היה חסיד לעכוויטש שאמר שמע ישראל ואהבת עם כל הברען. שאלו אותו מהי חסיד, וענה אחד שמכוון אז למסור נפשו להקב"ה ומקבל על עצמו ד' מיתות בית דין. שאלו אותו הלא כל יהודי מקבל על עצמו מסירות נפש ומה אתה אחר מהם? ענה החסיד אנחנו לעבען עס אריבער, דהיינו אנחנו עוברים את זה וממשיכים לחיות הלאה ולא מתים מזה.

אדם שחי עם הקב"ה לא נכנס לחרדה מד' מיתות בי"ד

יש אנשים כשמגיעים לד' מיתות בית דין לא יודעים מה לעשות עם עצמם ומתחילים לחשוב מה יהיה כאן. וברגע שאדם מגיע להכרה שבלי הקב"ה הוא לא יכול וחייב את העזר אלוקי, אז ד' מיתות בית דין לא מביא לו חרדות ופחדים, אלא הפוך הוא שמח שהקב"ה ברא את העולם בכזה צורה שחייבים כל שנייה ורגע את הקב"ה. וזה חטאתי נגדי תמיד ומכאובי נגדי

תמיד שויתי ד' לנגדי תמיד, דהיינו אם אני עכשיו לא בחטא או בכאב אז זה הקב"ה שעוזר לי לא להיות שם.

אנחנו צריכים לדעת שהקב"ה נותן לנו את הקיום

אומרים מודה אני לפניך שהחזרתי בי נשמתני בחמלה רבה אמונתך, אדם שלא חי עם הקב"ה אז הוא כועס למה הוא התעורר בכלל, אבל אדם שחי שהקב"ה לוקח כל לילה את הנשמה ומחזיר אותו למחרת בבוקר והוא חי אלוקי נשמה שנתתי בי טהורה היא אתה בראת אתה יצרת אתה נפחת בי ואתה משמרה בקרבי. אדם שחי ככה זה נותן לו שמחה. הקב"ה בעצם נותן לנו את הקיום ואנחנו צריכים לעמוד מהצד ולדעת שהוא זה שנותן לנו את הקיום, וזה מביא לאדם שמחה וגאולה, ואדם שלא חי ככה נכנס לייאוש ולעצבות.

אדם שרק לוקח הוא בחינת מת

א"כ עיקר הגלות הוא כשהדעת נמצא בגלות, וכמו שהעולם אומרים האסטו ביסטו האסטו נישט ביסטו נישט. יש לך אתה נמצא אם אין לך אתה לא נמצא. אבל ר' אשר אמר: גיסטו ביסטו גיבסטו נישט ביסטו נישט. אדם שמחזיר כל דבר להקב"ה הוא חי, אבל אדם שרק לוקח כל הזמן אז אתה בבחינת של מת. יש אנשים שחיים אבל הם לא מחוברים לשורש ולמקור, ויש אנשים שחיים אבל מחוברים לחיי החיים. אדם שחי חיצוני יכול להיות שיהיה לו תענוג קצת אבל כל הזמן זה יברח לו ממנו ולא יישאר בתענוג כלל. וברגע שאדם מתחבר למי שנותן לו את התענוג שזה הקב"ה, והוא תענוג כל התענוגים, אז כל חיבור מביא תענוג, כל יחוד מביא תענוג.

אדם שחי פנימי התענוג הוא פנימי ולנצח

וכן בהרבה דברים ברגע שמתחברים לשורש מגיעים לתענוג, וככל שמתחברים לשורש התענוג הוא הרבה יותר, יהודי יש לו כוח להגיע למקור הכי גדול ולהגיע לתענוג כל התענוגים, וזה על ידי שמתחבר להקב"ה שהוא חי כל החיים, ושם עוז וחדווה במקומו, וברגע שאדם מגיע לפנימיות של הדבר שם יש את השמחה הכי גדולה ואת החיבור הכי גדול. וברגע שאני מתחבר לשני רק חיצוני זה אולי תענוג אבל הוא יעלם לך בסופו של דבר, אבל אם החיבור שלך הוא פנימי אבל הוא כבר לא נמצא לידך אבל אתה מחובר אליו פנימי, וזה נצחי. רק השאלה מה החיבור שלך פנימי או חיצוני.

הסיפור עם אלישע והנביאים

כתוב שבאו אלף נביאים לאלישע ואמרו לו שהם רואים שאליהו הנביא הולך לעלות למעלה. אבל אלישע אמר להם שהוא לא יודע מזה, ובסוף אכן אליהו עלה בסערה השמים אבי אבי רכב ופרשיו ישראל. ובסוף באו הנביאים לאלישע ואמרו לו אולי הוא לא עלה למעלה ורק נעלם לאיזה שהוא מקום, וכמו שהיה רגיל עד עכשיו ללכת למדבריות והיה נעלם לכמה ימים ובסוף היה חוזר. ובסוף אמר להם אלישע שהוא לא יחזור יותר ועלה למעלה.

סתירה בדברי אלישע

אבל לכאורה יש כאן סתירה בהתחלה כשהם אמרו שהוא עולה אמר אלישע שהוא לא יעלה, ואח"כ כשהם אמרו שאולי הוא נשאר כאן ובוא נחפש אותו, אז אמר אלישע שהוא כבר לא

יתחזר לכאן יותר, לכאורה מה הולך כאן למה אלישע אמר כל פעם משהו אחר. וגם רש"י אומר שם, שאותו היום נסתלקו נבואה מישראל.

אלישע היה חי עם הפנימיות של אליהו הנביא

אלא ההסבר הוא השאלה מה החיבור שלך לאליהו הנביא, אלישע ידע שאליהו הנביא הוא בקנאו ד' צבאות, פנחס זה אליהו והוא היה בקרבתם לפני ד' והיה אחד עם הקב"ה כל הזמן, א"כ אדם יכול להיות עסוק עם החיצוניות של אליהו הנביא שזה הגלימה שלו והם היו עסוקים בסוס ועגלה שלו, והם באמת ראו בנבואה שאליהו הולך לעלות למעלה, אבל אלישע היה חי עם הפנימיות של אליהו הנביא שהוא מבשר טוב, דהיינו כל פעם שאני רואה וחי טוב במשהו זהו גילוי אליהו וזה לא משנה האם הגוף שלו כאן או לא, והוא נתן לנו את הכוח לראות את הקב"ה בשיא הפנימיות בשיא החיבור ובשיא היחוד.

ברגע שחסר משהו הבעיה אצלי ולא אצל הקב"ה ח"ו

דהיינו כל פעם שחסר לך משהו הבעיה הוא שאתה לא חי עם הקב"ה, וכמו שהיה עם רבי שמעון בן יוחאי שבזמנו לא ירד גשם ואז כל החזאים כולם התחילו להגיד כל אחד משהו אחר, ורשב"י אמר מיד שחסר יחוד ומיד יהיה גשם, וברגע שאין את היחוד הנ"ל אז אתה גרמתי לחיסרון, ובעצם הקב"ה נותן לך כל הזמן מה שאתה צריך, אלא עבודה שלנו הוא להכיר שאנו לא יכולים כלום, ואז ברגע שאדם מגיע לחיות פנימיות מיד הוא מחובר להקב"ה ואז הפכתי את זה ממציאות לסיבה, ואז אין שום סיבה בעולם שהסיבה עדיין תהיה.

אדם שחי עם האפסיות שלו הוא בשמחה

וזה ההבדל בין אדם שנמצא בגלות לגאולה, אדם שחי עם האפסיות שלו אז הוא שמח ומרוצה במה שנותנים לו, ואז הוא לא בגלות ולא משנה באיזה מצב הוא נמצא, ואז הוא יכול לצאת אפילו ממחלה כרוני, אבל אדם שחי עם המצב שלו ולא רואה שום סיבה איך לצאת מהמצב שהוא נמצא בו כרגע, אז הוא עצוב כי זה כרוני ועסוק עם זה כל הזמן, וכל הזמן עסוק כמה אנשים מתו מזה כל יום וכן הלאה, וכן כל דבר שהוא ששומע מוסיף מלח על הפצועים שלו, וזה נקרא שהיאוש שלו כרוני, וברגע שאדם חי שישועת ד' כהרף עין זה יבוא אותו לחיבור להקב"ה, אז הוא לא בגלות אלא בשמחה ויכול לשמח אחרים.

אדם שלא חי עם אפילה לא יכול להגיע לאור גדול

כשיצא ממצרים היה מעבדות לחירות ומשעבוד לגאולה ומאפילה לאור גדול, וככל שאדם רואה את אפילה יותר זה מביא לו אור גדול יותר ואז הוא בשמחה תמיד. אבל אדם שלא חי את אפילה שלו אז הוא לא רואה את האור גדול אצלו, כי לא אפילה זה הבעיה אלא הייאוש שלו והכרוני שלו זה הבעיה.

צריכים לאהוב את הקב"ה בכל מצב

וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בקל שקי ושמי ד' לא נודעתי להם וגו'. כל פעם שהקב"ה מביא לנו ניסיונות לא שאלו אותו מה שמו ומה הוא רוצה, אלא מיד כשלא היה קצת קש מיד אמר משה רבינו למה הרעותה לעם הזה למה זה שלחתני. פירוש רש"י חבל על דאבדין ולא משתכחין וכו'. העיקר הוא לאהוב אותו בכל מצב, שויתי ד' לנגדי תמיד וזה לא משנה

האם זה ד' או לנגדי תמיד עבודה שלנו הוא לחיות אחד עם הקב"ה. תמיד שויתי לעשות שווה את שתי המצבים האלו.

אדם מאבד את עצמו בלא נודע

דבר ראשון אדם מאבד את עצמו בלא נודע, וזה נראה לו כאילו שעזבו אותו באמצע היער והוא חייב להסתדר לבד, זה נקרא שאדם מאבד את הדעת שלו, ואדם צריך לדעת שלית אתר פנוי מינייה, אבל לכאורה הלא לית מחשבה תפיסא ביה כלל ואני לא רואה אותו כלל, אבל אדם צריך לדעת שלית ליה מגרמיה כלום, כל זמן שיש לך משהו ואתה רוצה עוד אז אתה אף פעם לא תהיה מרוצה, וברגע שאדם יידע שלית ליה מגרמיה כלום אז תמיד תהיה שמח, ואז תדע אפילו מה שיש לך כן שזה לית אתר פנוי מינייה, ואפילו שאתה לא רואה את זה אבל לית מחשבה תפיסה ביה כלל. ואדם שחי ככה הוא כבר לא בגלות.

עיקר עבודת ד' לגלות את הקב"ה בגלות

עיקר עבודת האדם הוא לגלות את הקב"ה בגלות, ואז אדם יכול לגלות אותו הרבה יותר מאשר הוא נמצא בגאולה ולא בגלות, כי כאשר אדם נמצא בגאולה אז הוא מתחיל לקחת לעצמו כל דבר וחושב שהוא יודע ויכול כל דבר, אי"כ הגלות בא למנוף אותך שתגלה את הקב"ה לא רק בגלות אלא גם בגאולה לדעת שזה לא אני אלא הקב"ה. וזה נקרא החיות רצוא ושוב מטי ולא מטי, לפעמים נותנים לך אין סוף ואח"כ נותנים לך יש ואז עוד פעם אין סוף וככה זה חוזר חלילה כל הזמן, וזה התהליך אלא צריכים לבדוק כל פעם מי תוקע לך את העסק באמצע, לא הקב"ה תוקע אלא אני בעצמי תוקע את זה. כל פעם שאני חושב שזה אני בזה אני עוצר את השפע מיד מלמעלה.

המים שיוצאים מהמסלול מסריחים מיד

עבודת ישראל אומר: וקווי ד' יחליפו כוח, כמו נחל שרץ כל הזמן כל הנחלים הולכים אל הים והים איננו מלא, ומהים זה יורד לתהום ואז זה חוזר בחזרה להרים, וככה המים מתחדשים כל הזמן. וברגע שיש קצת מים שיוצאים לצד מיד מתייבשים ומסריחים, כי אין להם את ההתחדשות של שאר המים שמתחדשים כל הזמן, וכמו"כ אדם מהלב יוצא דם לכל הגוף ומשם חוזרים ללב, וככה הלב מתחדש כל הזמן, וברגע שקצת דם החליט לצאת מהמסלול מיד יש נמק ואין מצב לרפאות את זה, וכמו"כ קצת מים שיוצאים החוצה מיד מסריחים, דהיינו כל הזמן הם חוזרים למקור וככה הם מתחדשים, וכמו"כ אדם הלב מתחדש כל הזמן וככה הכל נוסע כרגיל.

אדם שלא מחדש את הכוחות זה היסוד לכל הבעיות

וזה נקרא וקווי ד' יחליפו כוח, הקב"ה נותן לך כוח כל הזמן ואתה צריך להחזיר את זה להקב"ה ומשם תקבל כוחות חדשים, וברגע שאדם לא מחדש שום דבר זה נהיה טבע ופשוט, וכמו שאמרנו הזנחת החיים על מהלכים הטבעיים, וזה היסוד לכל הבעיות ולכל הצרות שיש לאדם במשך חייו. אדם שלא חי עם הקב"ה אלא הוא מת מיד באים עליך כל הזבובים וכל חיות, וברגע שאדם חי כל הזמן אז אין איפה שהגלות יכנס כלל.

אדם שיודע מה זה הגלות ידע איך לצאת משם

א"כ ברגע שאדם ידע מה זה גלות יהיה לו כוח להתמקד איך לצאת משם, וברגע שאדם חושב שזה משהו מחלה כרוני וזה לא אני בעצמי אז אדם באמת בגלות וקשה מאוד לצאת משם. **הענין הוא דנוע סוד גלות מצרים הוא, כי הדעת האמיתי היה בגלות.** דעת הוא חיבור, וכל זמן שאדם לא מתחבר לשורש שלו אין לו כלום, כי שם יש לך את התענוגים הכי גדולים ואף אחד לא יכול לנתק אותך משם כגמל עלי אמו ששם זה השמחה הכי גדול שיש, ואדם שחי ככה אף פעם לא נמצא בגלות, הגלות מתחיל שאדם לא חי עם הקב"ה ולא מחובר לדעת וממילא לא שמח וממילא נמצא בגלות, אבל האמת שיהודי אף פעם לא לבד כי יש לו את החלק אלוקי ממעל שנמצא אתו כל הזמן, ואדם שמחובר לדעת האמיתי מגיע לזה.

בזוהר כתוב יחודים איך לחיות עם הקב"ה בכל מצב

כי הדעת האמיתי היה בגלות, שלא היו משיגין הדעת לעבוד הבורא ב"ה. דבר ראשון צריכים לדעת שלולי די עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי, וגם להכיר את האפסיות שלך, ואז מי כן נמצא מבשרי אחזה אלוקי, מזה שאני רואה שאני לא יכול אני מגיע שהקב"ה הוא זה שכן יכול. כתוב שעם ספר הזוהר יוכלו לצאת מהגלות, לכאורה מהו הכוונה בזה, אלא שם כתוב יחוד על כל דבר, דהיינו איך חיים עם הקב"ה בכל מצב, כל הקבלה הוא להיות אחד עם הקב"ה, היום כבר לא צריכים כוונות גדולות אלא צריכים מאתנו אמונה פשוטה.

מה שאדם מתכנן לעצמו זה לא סיבה

בכל דבר שאתה עושה תראה שם את השגחה פרטית של הקב"ה, ואיך אפשר להגיע לזה, על ידי הסיבות, ועל ידי שאדם חי שהוא לא יכול שום דבר אז מגיע לראות שהקב"ה כן יכול ואז הוא מסכים ללכת עם הסיבות, סיבה נקרא שאדם עושה משהו ופתאום רואה שיש לו משהו שמפריע לו לעשות, רציתי לעשות משהו ופתאום אתה רואה שמישהו עשה אותו כבר, מה שאדם מתכנן לעצמו זה לא סיבה, אלא סיבה נקרא ברגע שזה הולך לא בדיוק כמו שרציתי, ואז אדם מסכים לשחרר שהוא לא הבעל הבית בעסק, אלא הקב"ה מנהל העסק כאן, וברגע שהולכים עם זה מגיעים לשמחה הכי גדולה שיכול להיות.

אם אני יכול לשמח אחרים סימן שאני בדרך

ואיך אפשר לדעת האם אני בדרך או לא, אלא אם אני יכול לשמח מישהו אחר בזה אני יודע שאני בכיוון, אבל אם אני לא יכול לשמח אחרים אז אפשר לומר שהם לא מבינים אותי או שאפשר להתחיל לחפור איפה חסר אצלי שמחה ואז קודם שאני יהיה שמח ואז לשמח אחרים.

שיעור ב'

יום ה' כה' שבת פרשת משפטים

לפי הפרשנות הולך התגובה

איתא במאור עינים (המשך ד"ה וארא). דברנו אתמול מה זה גלות מצרים ומה זה גאולת מצרים, וגם הלא זה היה לפני אלפי שנה ומה זה קשור אלינו עד עצם היום הזה. אלא כבר אמרנו שיש גלות הדעת ויש גלות המידות, אמרנו שיש אפר"ת שזה אירוע דהיינו שקרה משהו, אח"כ מגיע פירוש דהיינו איך אני מפרש אותו שזה הדעת, ואח"כ מגיע רגשות דהיינו איך אני לוקח אותו ברגשות, ואח"כ תגובה דהיינו איך אני מגיב לכל הנ"ל ובעקבות הנ"ל.

לפני יציאת מצרים לא היה אפשרות ללכת עם השכל

דהיינו אם השכל ישתלט על הרגש התגובה יהיה אחד ואם הרגשות ישתלטו על השכל התגובה יהיה משהו אחר. ר' אשר היה אומר שרגש זה בלופ. לפני גאולת בני ישראל ממצרים לא היה כלל אפשרות ללכת עם השכל, כי אז רק הרגשות עבדו ופרעה ישב על העורף שלנו ולא נתן לנו להתחבר לדעת כלל. דעת הוא לא רק חיבור אלא גם אמונה, ופרעה לא נתן לחשוב כדי להגיע ח"ו לאמונה ולחיות אחד עם הקב"ה. וברגע שהקב"ה שבר את הקליפה של מצרים שזה היה הדעת שלהם אז היה מציאות לצאת ממצרים.

זה לוקח ארבעים שנה להגיע לדעת אמיתית

בדרך כלל זה לוקח ארבעים שנה להגיע לדעת אמיתית, כי עד שלוש עשרה אנחנו בקטנות ראשון ואח"כ בגדלות ראשון ואח"כ נכנסים לקטנות שני ורק בגיל ארבעים נכנסים לגדלות שני, ובלייל התקדש החג הקב"ה הכניס אותנו בפעם אחד לגדלות שני וחיבור אותנו מיד להקב"ה, ואז הגענו למצב שראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בנבואה, וכל האותות והמופתים היה כדי לשחרר הדעת מן הגלות.

היום יש לנו כוח לחבר את הרגשות עד למקור של הרגשות

לפני יציאת מצרים לא היו לנו כלל דעת לשלוט על המידות, ואחרי זה יצא הדעת מן הגלות ואז יש לנו דעת לדעת את הקב"ה, ומאז יש לנו כוח לחבר את הרגשות עד למקור של הרגשות, אבל עכשיו יש לנו גלות המידות. דהיינו אדם שהוא בכעס אין לו היום כוח לאזן ולמתן את הכעס ולהגיע להקב"ה, המידות במקור הם כולם אחד ורק כאן למטה המידות נהיו נפרדים אחד מהשני.

אדם שמקשר כל דבר להקב"ה מקיים כל התרי"ג מצות בעשיית מצוה אחת

הבעש"ט הק' אומר אדם שעושה מצוה בעולם הזה אם הוא עושה אותו כמצוה אנשים מלומדות אז הוא עושה רק מצוה אחת, כי הוא לא מקשר מי נותן לו המצות, וברגע שהוא מקשר אותו להקב"ה מנין שהקב"ה מקיים המצות אז לא רק שהקב"ה עושה את המצוות רק הוא עושה את כל התרי"ג מצוות בפעם אחד, כי אצל הקב"ה אין אחד שתיים ושם הכל אחד. א"כ עבודת האדם הוא לקשר את המידות מאיפה הם באים.

רק דרך הרגשות אפשר להגיע להקב"ה

יש מידות שאפשר להתענג מהם, אדם שמזה את הרגשות שלו מתחבר לעצמו, אבל יש אנשים שעושים הכל בלי שום רגשות והם עושים הכל סתם וטכני, אבל עיקר עבודה הוא כן להתחבר לרגשות שלנו נכון שזה בלוף אבל אין דרך אחרת להגיע להקב"ה רק דרך הרגשות, הדבר היחידי שהקב"ה נותן להתחבר דרכו הוא ד' שמעתי שמעך יראתי במקום לפחד מהכלב אני מפחד מהקב"ה. יש רגשות תתאה שאפשר לחוש אותם ויש רגשות עילאה שאי אפשר להרגיש אותם, אבל מצד שני זה יכול לאזן אותך לא להיכנס לסערות רגשיות.

הקב"ה מתגלה אלינו דרך המידות

וזה עבודת ד' אחרי שיצאנו ממצרים לחבר את הרגשות להקב"ה, כל פעם שאתה רואה מישהו מרגיז אותך מיד צריכים להפוך אותו ממציות לסיבה ולדעת שלא הוא מרגיז אותך אלא הקב"ה נתן לי עכשיו מידה שנקרא גבורה שזה מעורר לי הכעס, וברגע שאני חי שזה מאת הקב"ה, דבר ראשון משם יתפרדו כל פועלי און, כי שם אין טוב ורע רק כולו טוב, דבר שני הקב"ה מאזן את זה שיהיה קצת טוב רק אתה לא יכול להבין את זה, דבר שלישי עכשיו המידות שולטים עליך ומעכשיו אתה שולט על המידות, וזה נקרא המתקת דינים בשורשם.

אדם שעסוק עם עצמו נמצא במיצר

נכון שיצאנו ממצרים לפני כמה אלפי שנה אבל כל פעם שאדם נכנס לסערות רגשיות זה בשבילו עוד פעם במצרים, נכון אנחנו כבר לא עבדי פרעה אבל עבדי אחשורוש אנו, לפני יציאת מצרים לא ידענו מהקב"ה כלל, עכשיו אנחנו יכולים לחבר את הדעת עד המידות אבל זה כבר עבודה שלך בכל דבר, בכל יום ויום ובכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים, דהיינו היום יש לך אפשרות לצאת ממצרים וזה על ידי עבודה שלך הפרטית, ואיך אפשר לצאת משם, אלא אדם כל זמן שהוא עדיין עסוק עם עצמו ולא מחבר מי נותן לו את הרגשות אז הוא באמת במיצר ולא יצא מאף מקום, וברגע שאדם חי ככה אז משם יתפרדו כל פועלי און, וגם שם נהיה האיזון בכל דבר, ואז אדם יוצא באמת ממצרים.

עבודת השם לא מתחיל בשעת הרגשות אלא הרבה לפני זה

ועבודה הזאת יכול להיות כל רגע כי לרגעים תבחננו, ויכול להיות כל שעה, ויכול להיות גם פעם בשבעים שנה, אבל עבודה הזאת לא מתחיל בשעת הרגשות אלא כל הזמן אנחנו צריכים לעבוד בזה, וזה מכאובי נגדי תמיד חטאתי נגדי תמיד ואז ושויתי ד' לנגדי תמיד, וברגע שאדם חי עם הקב"ה הוא נמצא במקום של התחדשות, אבל אדם שחי מצות אנשים מלומדות אז הוא נכנס לקרירות, כי אדם לא מחובר אז למקור ולהתחדשות של כל דבר וממילא נכנס לקרירות.

העיקר לראות האם אתה בדרך או לא הוא בגיל מבוגר

אבל אדם שמחובר להקב"ה אז הוא חי המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, ואז הוא חי בחידוש כל הזמן וחי פריש כל הזמן. ו' אשר היה אומר מתי אנו רואים מי הולך בדרך ומי לא, אלא אדם שמזדקן ואין לו כבר כוח ואין לו כבר סערות רגשיות, מי שלא היה חי בדרך כל השנים עד אז הוא יכול עדיין לשחק עם כולם ועם עצמו אבל בגיל מבוגר יותר כבר אין לו כלום ואז באמת קשה לו מאוד, והיות שאין לו חידושים והוא גם אף פעם לא

התרגל לחיות אמונה וממילא קשה לו מאוד, ובגיל כה מבוגר כשהרגשיות עולים לו אז ד' ישמרנו מה שיקרה לנו, עד עכשיו עוד היה לו כוח להילחם על כל דבר ואז כבר אין לו את הכוח הנ"ל, וגם במשך השנים נשחקו לו כל הרגשיות שלו. אבל מי שחי עם הקב"ה אז כל רגע הוא מתחדש ומתאזן כל פעם מחדש ונמצא בחיובי כל הזמן. ואז משם יתפרדו כל פועלי און.

הדעת לא נתנו לשפר תנאי הגוף אלא להגיע לאון

הענין הוא **דנדוע סוד גלות מצרים הוא**, אחרי שנידע מה זה הגלות אז נידע מה זה הגאולה. **כי הדעת האמיתי היה בגלות**. עד אז אפילו שרצית לצאת ממצרים לא יכולת כלל, **שלא היו משיגין הדעת לעבוד הבורא ב"ה**. ומה זה הדעת לעבוד את הקב"ה, אלא ומותר האדם מן הבהמה אין, בעצם במה אדם יותר מבהמה הלא אדם יש לו אותם צרכים כמו בהמה ומהו ההבדל ביניהם, אלא בדעת שלאדם יש דעת ולבהמה אין דעת כלל, מסביר ר' אשר ובשביל מה נתנו לך את הדעת הזו, אלא לא בשביל לשפר את תנאי הגוף אלא בשביל אין, שזה להבין שמה שיש לך הוא לא שלך אלא הכל מאתו יתברך שמו, וזה נקרא לקחת את הדעת למטרה ולא סתם לגוף, א"כ כשהיינו בגלות ולא היה לנו דעת לא יכולנו להגיע למצב של אין, אבל עכשיו הקב"ה נתן לנו את הדעת להגיע לאון ולדעת שתכלית הידיעה הוא לדעת שאינו יודע, וברגע שאדם מגיע להקב"ה מיד נהיה איזון ואז אדם בחידוש כל הזמן וחי חיובי, ואז משם יתפרדו כל פועלי און.

הדעת מביא איזון בין אהבה ליראה

כי הנה, הדעת הוא המביא האדם לעבודת ד', **כענין שנאמר דע את אלוקי אביך ועבדוהו**. וזה עיקר עבודת האדם בעולם, וברגע שאדם מחובר עם הדעת להקב"ה, אז **כי באמת, הדעת הוא העיקר המביא לידי יראה ואהבה הגמורה**. הדעת צריך להביא לך האיזון בין אהבה ליראה, וכל זמן שאין לך דעת אתה ביראה וזה חרדות ואז אתה לא יכול לשלוט על עצמך, או שאתה נמצא באהבה ושוב עולה לך כל מיני תשוקות ואז שוב אתה לא יכול לשלוט על עצמך, וברגע שאדם צועק להקב"ה שאתה נתתי לי את היראה ואת אהבה לא בשביל להוריד אותי אלא בשביל להעלות אותי, בזה אדם נותן אמונה להקב"ה ואז משם יתפרדו כל פועלי און ואז הרע הולך ממילא ומאז אדם מתחיל לראות רק חיובי, ואז אדם מתחיל להתחדש ולשלוט על כל המצבים שלו.

הקושי הוא להודות שאי אפשר בלי הקב"ה

כי לולי ד' עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי, הקושי הוא להודות שאי אפשר בלי הקב"ה, וברגע שאדם חושב שהוא יכול לבד שם הוא נופל, אדם שלא חי עם הקב"ה אולי עד גיל מסוים הוא יכול עוד לשחק עם זה אבל תכלת דומה נפשי, וברגע האמת הכל יברח לו, תכלית רק הקב"ה יכול לעזור לך ולאזן את זה.

כשהשכל עובד אפשר להגיע לאמונה

היוצא לנו יש את השכל ויש את הרגש שזה התנהגות של האדם, כשהשכל עובד אפשר להגיע לאמונה, וכשהשכל לא עובד אין מצב להגיע לאמונה, וזה היה בזמן גלות מצרים, במצרים השכל לא עבד כלל ואז הרגשות רצו כל הזמן והם עבדו ללא הרף, ואז אדם היה באמת מנותק מהקב"ה, והיום ג"כ יש לנו רגשות שזה המצרים שלנו אבל יש לנו ג"כ את השכל ואם אתה

רוצה ואתה מבין שכל הרגשות באים ממקור עליון, אדם שיש לו רגש והוא מתענג על זה הוא רק גוף וחיצוני, והתענוג האמיתי הוא במקור העליון, ומהנפש שמחיה את הגוף, ושם למעלה זה תענוג כל התענוגים.

הקב"ה נמצא אפילו בחושך הכי גדול

כי אחר שידע ויאמין כי מלא כל הארץ כבודו, ואפילו את הרגשות שלך הקב"ה מחיה את זה, ורק עשה צמצום אחר צמצום ואז אדם צריך לדעת שאפילו בחושך הכי גדול ולית אתר פנוי מיניה, אדם צריך לדעת שאפילו בחושך הכי גדול שם הקב"ה נמצא, רק לית מחשבה תפיסה ביה כלל, ואפילו שאני רוצה לעשות לבד אי אפשר כי לית מגרמיה כלום, וברגע שאדם חושב שיכול לבד באותם רגעים הוא מנתק את עצמו מהקב"ה, וברגע שאדם יודע שלית ליה מגרמיה כלום אז הוא יותר מתחבר להקב"ה, ואז אדם מגיע להכרה שלית אתר פנוי מיניה ואני לא יכול להשיג את זה כי לית מחשבה תפיסה ביה כלל, ואז הקב"ה כבר יעשה לך את האיזון.

אדם שמגיע להקב"ה הוא תענוג כל התענוגים

וברגע שאדם הגיע עד להקב"ה שם והוא תענוג כל התענוגים. כל הזמן שאדם עוד נמצא בתענוג שלו זה מגביל אותו מאוד, כי אדם מוגבל והתענוגים שלו מוגבלים, וברגע שאדם מגיע להקב"ה שזה תענוג כל התענוגים, שם זה אין סופית ועוד מאזן אותו בכל דבר בחיים, ואז אדם יכול להיות פריש כל הזמן אפילו שאין כבר אותו כוחות כמו פעם, ואפילו שאין לך כבר כוחות כמו פעם לעצור איפה שצריכים לעצור, אבל הקב"ה שומר עמו ישראל לעד.

כשהמידות עולים מאוד קשה לראות אז את הקב"ה

כשאדם נמצא בסערות רגשיות מצד אחד הוא לא רואה אז את הקב"ה כי הרגשות השתלטו על השכל שלו, אבל האמת שגם אז הקב"ה נמצא שם כי למעשה הוא מחיה אותך, אבל לראות אותו אז באותם רגעים זה מאוד קשה, כי זה לא מתחיל אז בשעת מעשה אלא הרבה לפני זה, והעיקר להקשיב להקב"ה עכשיו כשאתה מקשיב לשיעור והכל רגוע, וגם אז כשזה עולה צריכים לדעת שכל דבר זה הקב"ה.

לא צריכים להיות בחסר אונים בפועל מספיק בכוח

כי הקב"ה בעת סערה יכול לנתק לי את החשמל ואז אני לא יראה אותו יותר, אבל אם זה לא קרה אז אכן גליתי את הקב"ה באותו רגע, ברור כשאדם לא נמצא בסערה הרבה יותר קל לו לגלות את הקב"ה, אבל אדם שיש לו שכל יכול ליזום ולהעלות על המודעות שלך את המצב הנתק שלו שזה שאדם נמצא בחסר אונים כל הזמן, ולא צריכים להיות בחסר אונים בפועל מספיק בכוח להיות שם, ולמה אני לא שם כרגע כי הקב"ה נתן לי את זה, ואז ברגע שזה מגיע באמת אני יכול לעבור את זה כי התרגלתי למצבים כאלו.

אם לא נותנים לגוף את התענוגים שלו הוא שבע

כתוב משביעו רעב מרעיבו שבע. אדם כשעולה לו הרגשות הוא מנסה להשביעו, וזה על ידי כל מיני פעולות שהתרגל עליהם לפני זה שהם משביעים אותו, אבל המציאות הוא שאולי את הגוף זה משביע אבל את הנפש בטוח שלא, וגם את הגוף לא רק שזה לא משביע אלא

בפעם הבאה זה עוד רעב הוא רוצה עוד, דהיינו בפעם הבאה צריכים להעלות את המינון של הכעס וכן הלאה. אבל אם מרעיבו דהיינו אני לא נותן לגוף את התענוגים שלו כי אני יודע שהעיקר זה הנפש ואז יותר טוב לי ללכת לעיקר מלהתעסק בגוף שזה הטפל, כי אני יודע שהגוף הוא רק תענוג חלקי ובסוף אני עוד יתחרט בכלל שעשית את זה, אי"כ עדיף לי ללכת לתענוג כל התענוגים ששם זה ממלא אותי באמת, ולא רק את הגוף אלא גם את הנפש זה ממלא אותי ולא רק את הנפש אלא שזה ממלא לי גם את הגוף, וממילא אז מרעיבו שבע.

כשנותנים לגוף את התענוגים שלו הוא רעב

אי"כ כשאדם משביעו אז הגוף נשאר רעב והוא רוצה עוד וגם הנפש נשאר רעב ורוצה עוד, אבל מרעיבו אז בסופו של דבר זה משביע גם את הגוף וכמובן את הנפש ואז שתיים מאושרים, וברגע שאדם הולך לתענוג כל התענוגים שם הוא מתחיל לחיות. אבל להגיע לכל זה חייבים אמונה, וכל זמן שהוא לא מאמין בזה הוא רק געפלאפעלט באמונה וזה כלום, אדם שהולך עם אמונה אז ברגע האמת זה עובד מבטן שאול שועתי אליך, אבל בלי לחיות את זה באמת שום דבר לא יעבוד אז. בשעת הרגש אז אדם לא רק לא רוצה אלא לא יכול באמת, והעיקר לעשות תרגל לפני זה ואז הרגל נעשה טבע.

דעת לא מספיק וצריכים אמונה

כי אחר שידע ויאמין, המאור עינים תמיד משלב ביניהם, שדעת לבד זה לא מספיק כי דעת זה מודעות, וצריכים גם להאמין, וברגע שמאמין שכל מוגבל מגיע מאינו מוגבל, נכון שהמידה שמתעורר אצלי עכשיו הוא מוגבל אבל זה מגיע מאינו מוגבל, נכון שכאן למטה יש לנו הרבה מידות אבל שם למעלה הכל אחד, ומה אנחנו צריכים להאמין **כי מלא כל הארץ כבודו**, גם כאן יש משהו שמחיה כל דבר, שום דבר לא חי מעצמו אלא מהקב"ה שמחיה אותו, רק שזה מוסתר, אבל ולית אתר פנוי מיניה, וברגע שאדם חי ככה אז **והוא תענוג כל התענוגים, ברוך הוא וברוך שמו חי החיים**.

צריכים לחיות עם הסכנה שהקב"ה יכול לכבות לך בשנייה אחד הכל

וברגע שאדם יודע זאת ומאמין בזה אז הוא יתבונן שבכל התענוגים ברגע שהקב"ה מסלק משם את החיות שום דבר לא נשאר שם והכל מתעלם משם, יש לפעמים מצב שאתה יכול להסתדר אפילו שזה בוער ולפעמים אתה לא יכול להתאפק וזה בוער לך, אלא זה תלוי אם הקב"ה הדליק לך את הכפתור או שלא, **אם כן**, יתבונן **בכל התענוגים החומריים שיבואו לפניו, אילו יצוייר ח"ו העדר שפעת אורו וחיותו יתברך בהדברים הנבראים, היו חוזרים הנבראים לתוהו ובוהו**. ולא רק אנשים אלא כל העולמות כן, **וכן בכל העולמות עליונים ותחתונים, אילו יצוייר ח"ו העדר חיותו מהן**, דהיינו צריכים לחיות את הסכנה, כי הקב"ה עלול כל רגע לכבות לך הכל מה שיש לך, **היו כלא היו. ואם כן, הוא העיקר בכל הדברים**.

חכם מחבר כל דבר לשורש ולמקור

ומי כן נמצא כאן, אלא מצאת את הקב"ה, מבשרי היות שאני עלול להפוך לחתיכת בשר ולא יותר מזה, ואם יש כאן חיות תיגש ליד שלך ותראה שמהו דופק שם, ומי זה שם, אלא מאי מצאתי את הקב"ה. כתוב החכם עינו בראשו. שואל **הזוה"ק** וכי רק לחכם עיניו בראשו הלא לכל אחד העיניים בראשו, אלא עיניו בראשו נקרא שחכם הוא אחד שמסתכל על כל דבר מאיפה זה מגיע, ואז מגיע לשכינה שנמצא מעל ראשו. וכמו נר שיש עליו אש, הפתילה הוא

גוף האדם, והאור זה הקב"ה שמאיר שזה חכמה, אבל כדי שזה יידלק חייבים שמן, שזה מצות ומעשים טובים, מצות הוא צוותא שהקב"ה נתן לנו עצות כדי להתחבר להקב"ה, א"כ כל פעם שאדם משתמש עם הדעת לעשות פעולה ולהתחבר להקב"ה, אז האור מתחיל לעבוד ואדם מגיע להקב"ה. וזה מעדן את האדם ומאזן אותו וממתיק לך את הדינים ואז אדם נמצא בחיובי והוא עם חיות כל הזמן. אבל אדם שחי מנותק יכול להיות שיש לו תענוג אבל זה חיצוני לבד ולא פנימי.

אדם שמחובר להקב"ה אף פעם לא מתנתק ממנו

וכמו שרואים בדרכים כאלו כובעים שעושים חשמל שהם מופעלים על ידי השמש, דהיינו הקב"ה יושב למעלה ומפעיל כל דבר, וזהו החכם עיניו בראשו שהוא יושב על הראש של כולם, וזה מראה את היראה שלך בהקב"ה, וברגע שאתה מאמין בזה אתה מחובר לשם, וברגע שאדם מחובר לשם אדם מתחדש כל הזמן, אדם שיש לו טלפון עם בטרטייה הוא יכול לדבר אבל החוזק יורדת כל הזמן, אבל אדם שמחובר יכול לדבר כמה שרוצה והוא לא יכול להתנתק אף פעם, אבל גם דוד שמש צריכים לנקות את החלודה מפעם לפעם כי אם לא הכל מפסיק לעבוד, אותו דבר אומר הפרי הארץ אנחנו צריכים ג"כ לנקות את עצמינו מפעם לפעם מחלודה.

אדם צריך לנקות את עצמו עם שפלות עצמו

ואיך אדם מנקה את עצמו, זה על ידי שחי עם שפלות ויודע שבלי הקב"ה אין ולא יהיה כלום, וברגע שאדם עושה ככה זה מוריד לו את החלודה שזה הגאווה שלך ואת הייאוש שלך, ואז אדם מקבל בחזרה כוחות חדשים. דהיינו דבר ראשון צריכים לעשות שפלות עצמו ואז אפשר להגיע לגדלות הבורא. אבל לא מספיק מודעות אלא צריכים ג"כ אמונה, שזה שפלות עבודה, ואז אדם מתחבר למקום הרבה יותר גבוה מאשר אתה לבד, אבל איזהו עשיר השמח בחלקו זה מביא את השמחה לאדם. ושם עוז וחדווה במקומו, הקב"ה הוא העוז והוא החדווה והוא הכל והוא ג"כ שובע שמחות.

אדם ששמח בפנימיות הוא שובע שמחות

אמרנו איך אפשר לדעת האם אתה שמח או לא, אלא תלוי האם אתה יכול לשמח אחרים או לא, אבל אדם שנכנס עלוב אפילו ששר איזה ניגון אי אפשר להשפיע שמחה על אף אחד בעולם, והבעיה הוא כי אדם בעצמו באמת לא שמח וממילא אי אפשר לשמח אחרים. וזה נקרא תודיענו אורח חיים, ברגע שאדם חי שהקב"ה הוא חי החיים שלו אז שובע שמחות אני כ"כ שמח שאני יכול להשפיע את השמחה שלי על אחרים ג"כ. א"כ העיקר להיות שמח אפילו שזה לא אמיתי ואז יהיה לך כוח להשפיע שמחה על אחרים ג"כ. וזה נקרא להיות שמח בפנימיות ואז זה חיובי ואפשר להשפיע זאת על כולם ביחד.

שיעור ג'

יום ו' כו' שבט פרשת משפטים

במצרים הדעת היה בגלות חיוס המידות בגלות

איתא במאור עינים (המשך ד"ה וארא). המאור עינים מסביר כאן מה זה גלות ומה זה גאולה. גלות נקרא כשאדם נמצא בסערות רגשיות והוא לא יכול לפעול לפי הדעת והשכל שלו, במצרים הדעת והמידות היו בגלות, במצרים הדעת היה בגלות חיוס המידות הם בגלות, דהיינו כשאדם נמצא בסערות רגשיות אז המידות הם בגלות, במצרים הם השתלטו על המידות ואפילו שאדם היה רוצה לא היה מציאות לחשוב על הקב"ה.

במצרים כל הפרשנות היו על שלילי ומציאות

דברנו על אפר"ת, שזה אירוע פרשנות רגש תגובה. אדם מגיב בדרך כלל לפי הרגשיות שלו, והרגש הולך שהיה איזה אירוע ואיך שהוא מפרש אותו ככה הוא ירגיש ויגיב. במצרים שהם השתלטו על הרגש אז כל פרשנות היה על כיוון שלילי ומציאות, ואחרי שיצאנו ממצרים אז הדעת יצא מגלות ומאז אדם יש לו כוח להשתלט על הרגשות ולהגיד שזה לא מנשה אלא הוא, זה לא מציאות אלא סיבה, ואז היה מצב להתחבר להקב"ה, החכם עיניו בראשו מאז יוכלו להתחבר להקב"ה שזה חכמה, ואז הפרשנות על האירוע משתנה לגמרי. שאין מציאות אלא סיבה שזה מקשר אותך על הקב"ה, ואז הרגשות שלך לגמרי אחרת. ואז לא שהם שולטים עליך אלא אתה מנווט אותם.

לא הרגשות דופקים אלא הקב"ה שרוצה אותך

דהיינו קול דודי דופק פתחי לי, מי דופק כאן, לא הרגשות אלא הקב"ה שרוצה אותך והוא מעורר אותך קול דודי דופק פתחי לי, אדם שנמצא ליד דלת ורוצה להיכנס בהתחלה דופק בשקט וברגע שלא שומעים הוא מתחיל לדפוק עוד יותר חזק, אותו דבר כאן עם הקב"ה תלוי עד כמה אדם בהיכון למה שקורה כאן, ועד כמה אדם מודע לסכנה הגדולה שהוא נמצא בו, אדם שחי ישמע את הדפיקות מיד בהתחלה. אבל אדם שיושן אז כדי להיכנס צריכים לדפוק מאוד חזק כדי להיכנס לשם. במצרים היות שפרעה שלט על הדעת ואז אפילו שרצו לא יוכלו להגיע להקב"ה ולשמוע את הדפיקות, פרעה שלט על העורף ולא היה מציאות לחיות עם הדעת ולקחת מציאות ולהפוך אותו לסיבה.

אדם שלא רוצה ממילא הוא לא יכול

כשיצאנו ממצרים מאז יש לנו דעת שזה מודעות שיש הקב"ה בעולם, המודעות הוא שלולי ד' עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי, וברגע שאדם חי עם השפלות שבלי הקב"ה הוא לא יכול, והוא יכול או לראות את זה או לזיום את זה מעצמו, ואדם צריך לדעת שהמצב הזה לא בא לקחת ממנו אלא לתת לו שלולי ד' אי אפשר כלל, ועכשיו יש לנו גלות של המידות שזה הרגשות שלנו, רק השאלה האם אדם רוצה לדעת שכל דבר יש לו חיות מהקב"ה, או שאדם לא רוצה וממילא הוא אומר לא יכול.

הפרשנות של האירוע באים להראות את השפל שלי

דברנו שאין לא יכול, אלא או שאתה לא רוצה לדעת שהחכם עיניו בראשו, או שאתה כן רוצה לדעת שהחכם יש לו כוח לדעת כל דבר מאיפה זה מגיע, ולדעת מה מונח מאחורי כל אירוע, אם הפרשנות שלי הוא מציאות אז הרגשות שולטים עלי ואז התגובה שלך על האירוע הוא לפי תחושות בטן שלך, או שהפרשנות הוא שזה בא להראות לי את השפל שלי שקול דודי דופק פתחי לי, ואז מי כן נמצא, אז אדם מגיע לאמונה שיש שם הקב"ה, ואז הרגש והתגובה הוא אחרת לגמרי.

הרגש עד שזה יורד מגיע משובש לגמרי

הרגש עד שזה מגיע אליך הוא כבר מגיע משובש לגמרי, אבל יש לאדם כוח לחבר את זה להקב"ה ולדעת מאיפה זה מגיע, כי רגש מגיע מהקב"ה ולמעלה בעצם הוא מאוזן מאוד, היראה מאוזן עם אהבה ואהבה עם יראה, אלא עד שזה מגיע אליך זה משובש מאוד עד שאתה לא יכול לאזן אותו. אדם שעושה מצוה סתם כמצות אנשים מלומדות אז בעצם כשעושה מצוה זה רק מצוה אחת, אבל כשאדם עושה מצות והוא מתחבר למשפע מצות תפילין יתמשך עלי להיות לי חיים ארוכים ושפע קודש ומחשבות קדושות.

כשחיים עם הקב"ה עושים איזון במידות

דהיינו תרי"ג מצות הוא עצות איך להגיע להקב"ה ולהיות דבוק בו, אז כל מצוה שאדם עושה הוא כלול מכל התרי"ג מצות וזה נחשב כאילו שעשה כולם ביחד, כי רק כאן למטה יש אני ואתה היום ומחר, אבל למעלה בשורש הכל אחד כל התרי"ג מצות. אי"כ כשאדם עושה מצוה אומרים לשם יחוד דבר ראשון עושים יחוד בני ישראל עם הקב"ה, קוב"ה זה הקב"ה שמשפיע לעולם הזה, ושכינתיה זה החיות שיש כאן למטה בעולם בתוך כל דבר שהקב"ה ברא בעולם, וכן ברגש יש שם חיות מהקב"ה שמגיע מלמעלה, ורגע שחיים עם הקב"ה אז אתה עושה את האיזון במידות, ואז זה בשם כל ישראל כי שם אין אני ואתה ושם יש כולנו ביחד.

כשחיים עם הקב"ה שם יש התחדשות

ולהגיע לכל זה צריכים דעת שזה מודעות אבל זה לא מספיק אלא צריכים ג"כ אמונה, וזה נקרא אחרי שהשגתי את כל השגותי אני טיפש ומאמין, וכדי שאני לא יסתכל על השני בתור מציאות אלא בתור סיבה, נכון השני נותן לי תענוג של רגש או חיובי או שלילי, אבל כשמסתכלים על המקור של הרגשות שם זה תענוג כל התענוגים, וברגע שאדם מגיע למקור שם זה משם יתפרדו כל פועלי און, ושם זה כולו טוב, ושם יש את האיזון בין ימין ושמאל בין אהבה ויראה, ושם אדם נמצא בהתחדשות כל הזמן.

האינו מוגבל מחיה את המוגבל

ואם כן, כשיאמין בזה, ודאי לא יתאוה לשום תענוג בעולם. כי התענוג הוא מוגבל ומה מחיה אותו האינו מוגבל, ומה מחיה האינו מוגבל האין סוף ב"ה, מאחר שיתבונן, שהלא כיון שעיקרו של דבר זה, הוא הבורא ב"ה, אז יש לאדם ברירה או לראות את השני כמציאות ואז אתה בעצם מנותק מהשורש, ואז אולי אתה מתענג קצת אבל זה לקצת זמן וגם זה לא נותן לך חופשיות, אבל אדם שמגיע לחי החיים שם יש חופשיות ושם זה לנצח.

מעכשיו יש לנו כוח לראות בכל דבר הסיבה

השבוע פרשת משפטים מתחילים מיד עם דיני עבד עברי, אחד שלא היה לו כסף והיה עני מאוד ומכר את עצמו לעבד. שואל הרה"ק רבי לייבלע אייגר זי"ע הלא עכשיו היה קבלת התורה והיה והייתם לי סגולה מכל העמים והיינו במצבים נשגבים מאוד, איך יתכן מיד לדבר על כאלו דברים פשוטים, אלא הקב"ה מגלה לך שעכשיו זה נגמר, בצאת העם ממצרים תעבדון את האלוקים על ההר הזה, עד עכשיו לא היו לנו את הכוח הזה ומעכשיו יש לנו כוח לראות את הסיבה בכל דבר.

בני ישראל חשבו במצרים שזה עבודה זרה בשבילם ולא עבודת השם

המאור עינים במקום אחר, שכתוב הללו עובדי ע"ז והללו עובדי ע"ז, לכאורה אם זה נכון למה באמת הקב"ה החליט לתת לנו את התורה על אף הכל, אלא הכוונה אינו שהם ממש השתחוו לעבודה זרה בפועל ממש, ואם זה היה באמת הקב"ה לא היה מוציא אותנו ממצרים, אלא הם חשבו שמה שמצרים משעבדים אותנו כ"כ קשה שזה עבודה זרה ולא עבודת השם. וברגע שהיה כבר מכת בכורות כבר הקריבו את הקרבן פסח ואמרו את כל ההגדה שאנו אומרים היום, ואמרו כבר אז עבדים היינו לפרעה במצרים. החלק של הדעת אתה יכול להיות במצרים בפועל אבל אתה כבר לא שם בכוח, ואלמלא הקב"ה הוציא אותנו משם עוד היינו תקועים שם עד עצם היום הזה.

הדעת הוא בחירה האם ללכת לתענוג חיצוני או לפנימי

והעיקר לדעת שהקב"ה נותן את זה והוא נותן לנו את הכוח לעמוד בזה, ואז הוא ממנף אותי שאני יוכל לראות כל דבר שזה לא מציאות אלא סיבה. וברגע שוסרתם מהקב"ה מיד ועבדתם אלוקים אחרים. וכל דבר תלוי האם אתה חי עם הקב"ה או לא, המכות היה למען תדעו למען ידעו והכל למען לעורר את הדעת שהיה תקוע במצרים, והיום אפשר לנו להתחבר להקב"ה רק המידות הם כרגע בגלות, הדעת הוא כעת בבחירה על מה להסתכל על התענוג החיצוני או על התענוג הפנימי, על המידה החיצוני שמגיע מעורב טוב ורע ואז כל דבר קטן מבלבל אותך, או שאתה מסתכל על כל דבר פנימי ואז אתה חי עם התענוג העליון, ושם למעלה אין טוב ורע רק כולו טוב, ושם יש את האיזון בין מידה למידה.

כשלא חיים עם הקב"ה זה לא מניעת רווח אלא הפסד

וברגע שיש לאדם את המודעות שיש כאן מידה חיצוני ופנימי, יש כאן חומרי ורוחני, ואם כן, טוב יותר לדבק את עצמו בתענוג האמיתי, ולא להפריד ח"ו משרשו ליקח התענוג כמו שרואה בעין הגשמי, אנשים חושבים כשלא חיים עם הקב"ה שזה רק מניעת רווח ומחליטים שלא נורא, אבל האמת הוא שבדיוק הפוך כל רגע שאתה חי עם החיצוני אז מערב טוב ורע, ואתה נמצא בסכנה כל הזמן, ואין שם רק מידה אחת ולא שתיים או יותר, אדם שנמצא בכעס לא נמצא באהבה, אדם שנמצא באהבה שום יראה לא עובד עליו כרגע, והדרך היחידה לאזן את זה הוא להכיר שאתה לא יכול, וברגע שאדם חי עם הקב"ה ורואה שזה מגיע לאין סוף ושם נמצא האיזון.

אדם צריך להיות בהיכון שהפרשנות יכול למשוך אותו כלפי מטה

א"כ כשלא חיים עם הקב"ה זה לא מניעות רווח אלא הפסד כל רגע ושנייה, וברגע שאדם מנותק מהקב"ה הוא בהפסד. וכמו שאמרנו הזנחת החיים הטבעיים על מהלכים הטבעיים. אדם חייב להיות בהיכון לדעת שהאירוע והפרשנות יכול למשוך אותך כלפי מטה, וברגע שאדם מודע לזה אז ד' שמעתי שמעך יראתי, ואז אני יודע שזה אתה ואז משם יתפרדו כל פועלי און, ואז גם נהיה איזון.

הזנחת החיים הטבעיים על מהלכים הטבעיים

אבל אדם שחי על אוטומט בלי להכניס את המחשבה שלו שם אז הוא מנותק מהקב"ה, דהיינו הזנחת החיים הטבעיים על מהלכים הטבעיים, וברגע שלא חיים אחד עם הקב"ה אז **ויקרא ח"ו נרגן מפריד אלוף. מפריד אלופו של עולם משכינתיה**. קוב"ה הוא אלפו של עולם, ושכינה הוא כל הדברים שהקב"ה ברא בעולם, **כי כל הדברים מכוונים בשם שכינה, דהיינו, חיות השי"ת השוכן בכל הדברים**. וברגע שהקב"ה נמצא בכל דבר אז תלוי איפה המחשבה שלך, וברגע שאדם מחובר בזה אתה מעלה את כולם למעלה, וברגע שאדם חי מנותק אז לא רק שאתה מוריד את עצמך אלא אתה מוריד בזה את כל הסובבים אותך.

אדם שעושה מצות אנשים מלומדות הוא מנותק מהקב"ה

ואם הוא עושה הדבר כמו שעושים אנשי המונים, דהיינו הזנחת החיים הטבעיים על מהלכים הטבעיים, דהיינו מצות אנשים מלומדות שעושה דברים בלי שום מחשבה כלל, **אזי מפריד ח"ו**. דהיינו הוא מפריד את הכוח המחיה אותו ולא מקשר אותו להקב"ה, וזה נקרא מנותק מהקב"ה.

אדם צריך לבטל את הרגש להקב"ה

א"כ בכל דבר שאדם עושה יש שם השכל הרגש ואת ההתנהגות שלו, וכל פעם תלוי מאיפה מגיע הרגש, אם זה מגיע מהשני אין שם שכל ואז הרגש שולט על השכל, ואדם שחי שהרגש בא מהקב"ה ומבטל את עצמו לגמרי להקב"ה, בזה הוא מנטרל את הרע ומאזן את המידות ואז אדם יכול לשלוט על עצמו.

כל פעם שקשה לנו זה הזדמנות של יחוד קוב"ה ושכינתיה

על כן, בוודאי, מי שיש לו דעת זה, כשהקב"ה הוציא אותנו ממצרים נתן לנו את הדעת, ואז על ידי הדעת אנו יכולים **יראה בכל דבר הפנימיות המקיימו**, דהיינו בכל דבר אפשר לראות מחוץ לקופסה, **שהוא שכינתו ב"ה**, הקב"ה נמצא בכל מקום קול דודי דופק פתחי לי ואז אתה הכי קרוב להקב"ה. **הזידיטשובער רבי** היה אומר לפי העגמת נפש ערב שבת אפשר לדעת איזה שבת הולך להיות לנו. דהיינו כל פעם שקשה לי זה הזדמנות של יחוד קוב"ה ושכינתיה שזה לא ימשוך אותי כלפי מטה, ואסור לפספס את זה כי זה הזדמנות לא רק לעכשו אלא לכל החיים כולו, וזה החידוש של החיים והשפעות של החיים, והכל נמצא בכאלו רגעים קשים. היו צדיקים שהיו צריכים לברוח מעירם עוד בערב שבת ואמרו לתלמידיהם שעכשו זה שעת כושר ואפשר לבקש מה שרוצים.

צריכים לנצל הזדמנויות שיש

היה יהודי שלא היה לו ילדים הרבה שנים, והיה באיזה בית מדרש, והיה שם אחד שרצה לקבל עלייה ולא נתנו לו והוא התבייש מזה מאוד ועוד ביזה אותו על זה. מיד ניגש אליו אותו יהודי ואמר לו עכשיו שיש לך ביזיונות זה שעת כושר עדיף לך לשתוק ותברך אותו שבזכות השתיקה שלך שיהיה לי ילדים. ואכן היה לו ילדים תוך שנה בלבד. דהיינו צריכים לנצל את ההזדמנויות הללו לעשות קשר עם הקב"ה.

צריכים לראות לאזן את היראה ואהבה

וידבק בו. בחיות האלוקי השורה בתוכו. ואז, לא רק שלא יגשם עצמו ע"י הגשמיות, אלא, שמכוח שידבק עצמו בחיות האלוקי השורה בכל דבר, וידע את השי"ת בידיעה שלימה. ויגיע לראות שומשפע מצות תפילין יתמשך עלי להיות לי חיים ארוכים ושפע קודש. יוסיף ויבוא לידי יראה ואהבה, ושם יש לנו את הכוח לאזן את היראה עם אהבה, אדם שנמצא באהבה ורואה שהוא לא יכול לשלוט על זה יכול לאזן אותו עם יראה.

המצה לא משתנה אף פעם

וזה מצה שזה משהו שלא משתנה אף פעם, ואדם צריך לדעת שהקב"ה הוא אתה הוא עד שלא נברא העולם ואתה הוא משנברא העולם, והעיקר לדעת שבמצרים יצא הדעת מגלות, רק השאלה האם אתה משתמש עם הדעת או לא, וברגע שאדם משתמש עם הדעת זה נקרא שואלין דורשין בהלכות פסח קודם הפסח. דהיינו לא רק לשאול אלא גם לדרוש צריכים בכל דבר לחפש את הפנימיות, וזה נקרא הפנמה.

עיקר עבודת האדם ליוצרו הוא בדעת

איתא בפרשת בשלח: **נודע באמת, שהיות עיקר עבודת האדם ליוצרו הוא בדעת, נכון שצריכים גם לעשות אבל העיקר הוא בדעת ושם השלימות, שעל ידי שידע ויבין וישכיל את הבורא באמת, יעבדנו, כמו שאמר הכתוב דע את אלוקי אביך ועבדוהו.** עבודת הדעת הוא להכיר את השפלות, ואז מי נמצא כאן אלא מאי שזה הקב"ה. **והדעת מתחלק לאהבה ויראה, שבידיעתו ידיעה שלימה את השי"ת, הוא אוהב אותו, כי הקב"ה דואג לך על כל צעד ושעל, וירא מפניו, לשמוע בקולו ולשמור מצותיו.** ושם נהיה האיזון בין המידות.

שיעור ד'

יום א' כח' שבט

דעת נקרא חיבור שזה לא מציאות אלא סיבה

איתא במאור עינים (המשך ד"ה וארא). אנתנו באמצע להסביר מה זה גלות מצרים ומה זה גאולת מצרים, ואיך מגיעים לכל זה. אלא גלות נקרא גלות הדעת, דעת זה מודעות, ואדם שחי עם הקב"ה אז אותו מצרים שזה מיצר בשבילו יכול להיות עכשיו גאולה שזה לגלות, א"כ כל פעם שיהודי נכנס למצב של מצרים לפחות בעיניים שלו זה מצב קריטי ומצרים אבל הוא צריך להפעיל משם דעת וככה לצאת מהגלות ולהיכנס לגאולה. דעת נקרא חיבור דהיינו להתחבר ולדעת שזה לא מציאות אלא סיבה.

אדם שחי עם הקב"ה יוצא מגלות לגלות את הקב"ה

וברגע שאדם יודע שזה סיבה מאת הקב"ה שדרכו הטוב להיטיב, ואפילו שאני לא מבין אז אני יודע שלית מחשבה תפיסה ביה כלל, ומצד שני לית אתר פנוי מיניה ולית ליה מגרמיה כלום, אדם לפעמים חושב אם אני הייתי עושה ככה היה יכול להיות אחרת, אבל אדם שהולך עם הקב"ה אינו חושב ככה ואז יוצא מגלות לכיוון לגלות את הקב"ה.

כל נפגע פוגע

ועכשיו הוא ממשיך להסביר שצריכים ג"כ ואהבת את ד' אלוקיך. יש כלל שכל נפגע פוגע, אדם שנפגע ממישהו או שמישהו הציק לו אז הוא יעשה אותו דבר על מישהו אחר, ובעצם הוא מנסה להראות לכולם שגם הוא יכול לעשות אותו דבר, ואתה מנסה להראות לכולם שזה לא חולשה אלא גבורה, ואז אדם הולך ופוגע בשני ואז לא רק שזה לא בונה אותך אלא שזה הורס אותך ממש.

אדם שמנטרל את הפגיעה לא פוגע

ומה הדרך לנטרל את הפגיעה מהשני כדי שאני לא יהיה פוגע הלאה. זה רק דרך עבודה לדעת שהוא לא מציאות אלא סיבה מאת הקב"ה, והקב"ה נתן לו לעשות את זה ונתן לו באותו זמן את הכוח ואת השכל ואת המוח לעשותו, והקב"ה ייתן לו שיוכל למנף את זה להקב"ה. עכשיו כרגע אדם נמצא בזמן מלחמה ואז אין אמצע או שאתה מנצח או שמנצחים אותך, אדם שנפגע דהיינו שלקח זאת בתור מציאות ובצורה שלילי אז כדי להראות את הכוח שלך אתה תלך לפגוע בשני הלאה. ואדם יכול או לפגוע את עצמו ואת המשפחה שלו וכן הלאה. וכן עשה קרח שהפגיעה שלו הלך עד יעקב אבינו, וכן הפוך ברגע שאדם ממשיך עם אותו התנהגות זה ממשיך הלאה לעוד עשר דורות.

אדם שמשנה את החשיבה שלו שולט על עצמו

אבל אדם כל פעם כשעולה לו כעס או התנהגות שלילית הוא לא לוקח זאת לעצמו וכמציאות אלא הוא אומר שזה לא מנשה אלא הוא וזה לא מציאות אלא סיבה, בזה הוא הופך את המציאות לסיבה ואת הדין לרחמים וחי שזה הקב"ה והופך את החיובי לשלילי, וברגע שאדם משנה את החשיבה שלו אז באותו רגע הוא שולט על עצמו, וגם הוא מנטרל את הרעלים שיש

לו מהפגיעה שעשו לו, וברגע שהמוח של האדם מתחיל לחיות שהכל זה סיבה ולא מציאות בזה אדם מנקה את המוח שלו ואת עצמו מכל מיני פגיעות שהיו לו בעבר, ואת התהליך הזה הוא לא ברגע אחד זה לוקח זמן ויכול לקחת שנים אבל זה כדאי.

אדם מהתחלה מועד להזיק לאחרים

אדם צריך לדעת שכל פעם שעולה לו הרגשות של הפגיעות ולא משנה ממתי זה ואפילו מהילדות אדם צריך לדעת שהוא בעצמו מסוכן מאוד, **הישמח ישראל** אומר בשם הרה"ק **רבי מנדעלע מרימנוב זי"ע** בהמה עד שלא נוגח שלושה פעמים הוא תם ולא מועד, ואחרי שלושה פעמים בהמה יכול להיות מועד, אבל אדם מועד לעולם, דהיינו מהתחלה הוא מועד להזיק לאחרים, והעיקר להכיר את הסכנה שלי ואדם צריך לדעת שמהרגע הראשון הוא מסוכן ויכול להחריב את העולם, אדם הוא נגחן מי שמפריע לו בדרך הוא יזיק לו ונגח בו, ברגע שעולה לי הסערות הרגשות אדם מסוכן מאוד, ואז הדרך היחידי להציל את עצמו הוא לעשות עבודה עצמית. אדם שלא עושה עבודה עם עצמו הוא פוגע בעצמו ובאחרים והפגיעה יש לו השפעה עד למעלה למעלה ועד למטה למטה.

אדם שחי עם הקב"ה יכול לתקן את כל חזרות עד למעלה ועד למטה

אבל אדם שעובד עם עצמו ושומע שזה לא מציאות אלא סיבה מאת המסבב כל הסיבות עילות העילות עד אין סוף ב"ה, וצריכים לדעת שהקב"ה נותן את זה, ולא רק זה אלא הוא רוצה למנף אותך כרגע, וזה הזדמנות בשבילך לגדול, ואז הוא מכין לך את הכוחות בשביל לנקות את הרעלים שיש לך ולא רק של עכשיו אלא אפילו מה שהיה לך בעבר, וכמו שאמר **הבעלזער רב** יוסיף ד' עליכם ועל בניכם, ברגע שאדם שומע את הקב"ה זה יכול לעזור לו על כל הפגיעות שעשה בעבר ג"כ, ואז מתי יגיע מעשי למעשה אבותי אומר **השפ"א** שזה יכול לתקן גם את אבות אבותינו, אם היה איזה פגיעה בשלשלת למעלה אדם על ידי עבודה שלו יכול לפתוח הכל עד למעלה.

בשעת מעשה אדם מסוכן מאוד

בשבילי נברא העולם, אדם צריך לדעת שכל מה שרואה ושומע זה קשור אליו, ואם הוא לא היה לו את זה הוא לא היה רואה זאת או שומע כלל, ואם הוא ראה את זה הוא בשביל עבודה הפרטית שלי, נכון שאני צריך להגיד להגיב ולצעוק אבל לא בשעת מעשה, בשעת מעשה נקרא כשאתה נמצא בסערות רגשות ואז אדם מסוכן מאוד, כי אדם מועד לעולם, והזמן להגיד הוא בשעת איכות ושלא בשעת מעשה, ובשעת מעשה צריכים לקבל את כל אחד ולעשות עבודה פרטית, הפחד של האדם הוא שמישהו ישלוט עלי, אבל ברגע שאדם יודע שהקב"ה לקח את הענינים לידיים והוא רוצה לבנות אותי מהלך חדש שלא היה לי מקודם, אז כל ההסתכלות שלי הוא יהיה משהו אחר ברגע שאני מוכן להשתנות.

אדם שחולך בדין יכול לפגוע בהרבה אנשים

אל תהי דן יחידי, **הישמח ישראל** אומר כשאדם הולך עם דין זה יכול לפגוע בהרבה אנשים בדרך, הקב"ה הוא יחידי שעושה דין עם אמת, חסד ומשפט מכון כסאך, דהיינו אצל הקב"ה גם במשפט יש בתוכו חסד, וכל זמן שעוד לא ברור לי שזה חסד שזה אמונה, אני לא יודע איזה חסד יש שם אבל אני יודע שלית ליה מגרמיה כלום, ובעצם לית אתר פנוי מיניה ואפילו

שאני לא מבין זאת אבל לית מחשבה תפיסה ביה כלל, אדם שחי ככה אז לא רק שהוא לא הורס אלא הוא עוד בונה בזה את עצמו ואת כולם.

מבקשים מהקב"ה לא ליפול עם הניסיונות

ר' אשר היה אומר ואל תביאנו לא לידי ניסיון, אבל לכאורה הלא ניסיונות בונים אותי נס להתנוסס, אלא הכוונה הוא שהקב"ה לוקח ריזיקה כל פעם שעולה לך הסערות הרגשיות אדם עלול לפשל מאוד, אי"כ מבקשים ואל תביאנו לא לידי ניסיון ברור שניסיון זה דבר טוב וזה בונה אותי, אבל אל תביא לי ליפול עם הניסיון אלא הפוך תעזור לי להתרומם עם זה ביחד, כי אני יכול במקום ההעלות עם זה לרדת נמוך מאוד, אבל ניסיונות הקב"ה שולח לכולם.

הקב"ה נמצא בתוך העינוי

טוב לי כי עינתי נכון חייוני זה עינוי אלא הקב"ה שם לי טוב שם ואפשר להיבנות מזה מחדש, ואיזה טוב יש שם, למען אלמד חוקיך, חוקיך נקרא בלי להבין ובלי להשיג. וזה ד' מיתות בית דין ויסורי בידקי דמיתה. לעבור את זה הוא עבודה הפרטית שלי אבל אדם נבנה מזה, לא באים להרוס אותך אלא לבנות אותך, וברגע שאדם קולט זאת מיד הפך את השלילי לחיובי, ובוה עושים המתקת דינים בשורשם.

כל פגיעה שאדם עובר צריכים לדעת שזה מסוכן

היוצא לנו אדם צריך לדעת שכל פגיעה שהוא עובר אם זה מילולי או פיזית, כרגע הוא חייב לדעת שהוא מסוכן ועלול לפגוע באחרים בלי להרגיש כמוכן. כי הזנחת החיים הטבעיים על מהלכים הטבעיים מיד אדם נכנס להרס מוחלט, וברגע שאדם שומע שזה לא מציאות אלא סיבה ודרך שהקב"ה כרגע מדבר אתו, חבוקה עד רגע עד שיעבור זעם, ואז או שזה מושך אותך כלפי מעלה ואז זה מושך אותך ואת כל הדורות שלך וכן הלאה, ובוה מתקנים את כולם, ואו שאתה מושך את עצמך ואת כל הדורות ואת כל הסביבה לכיוון מעלה. והעיקר הוא העבודה הפרטית של כל אחד ואחד.

למה הקב"ה נתן לנו את היצר הרע

אנו אומרים כל יום שמע ישראל ד' אלקינו ד' אחד ואח"כ אומרים ואהבת בשני יצריך. לכאורה למה הקב"ה נתן לנו את היצר הרע שזה בעצם מקשה לנו להגיע להקב"ה, תחשוב אדם שעובד במפעל ובמקום לשפר אותו מורידים אותו, אי"כ למה הקב"ה נתן לנו את היצר הרע, וגם כל הגדול מחבירו עוד יצרו גדול הימנו ולמה הוא כן, אלא אדם מרגיש כביכול נפגע מהקב"ה. וגם אלו שעברו את השואה היו נפגעים ובצדק, אבל זה לא חכם, כי הקב"ה רוצה ממך ואהבת את ד' אלקיך בכל מצב, עבודה שלנו הוא להחליט לאהוב את הקב"ה בכל מצב, להפוך את השלילי לחיובי, ואיך באמת הופכים אותו עם שני יצריך אפילו עם היצר הרע, וגם שלא יהא לבך חלוק על המקום, וגם אפילו נוטל את נפשך, וגם אפילו בכל מאודך שהוא לוקח ממנו את כל הכסף, איך אפשר לאהוב אותו בכל הני"ל?

הקב"ה לא מביא לנו ניסיון שאי אפשר לעמוד בזה

אלא אומר רש"י בכל מידה ומידה שהוא מודד לך הוי מודה לו במאוד מאוד. דהיינו הקב"ה לא מביא לאדם ניסיון שהוא לא יכול לעמוד בזה, וכשהוא מביא לך ניסיון הוא בשביל להרים אותך עוד יותר. מסופר שהרה"ק מקאברין זי"ע עמד ליד אש גדולה והסתכל. {אצלינו בקהילה יש אברך שנשרף לו הדירה וצריכים לעזור לו כל אחד כמה שיכול. כ"ק אאמו"ר זצ"ל היה אומר שזה מביא עשירות, ועשירות בדעת בטח זה מביא, והקב"ה יעזור שזה יהיה בפועל ממש וכמו שאומרים למטה מעשרה טפחים. כל פעם שקורה כזה דבר אדם צריך לדעת שהוא יכול לבנות את עצמו או לשרוף את עצמו ח"ו. הכל תלוי בחשיבה שלך על כל דבר}.

מה שלא צריכים בשביל המינוף הקב"ה לא יביא לך

ושאלו אותו על מה הרבי מסתכל, וענה אני מסתכל איך שהקב"ה שומר על כל קיסם וקיסם מיותר שלא יישרף אם הוא לא צריך. דהיינו אדם צריך לדעת שהקב"ה נותן לו את המצב שלו בשביל מינוף ומה שלא צריכים בשביל המינוף הקב"ה לא יביא לו כלל. ורק הקב"ה יכול לתת לך כזה מינוף שזה לא יהרוס אותך אלא רק לבנות אותך. וגם שזה לא יהרוס אותך ואת הסביבה שלך ואת כל הדורות שלך. ורק אדם צריך להאמין בזה, וזה נקרא שמע ישראל ד' אלקינו ד' אחד.

הקב"ה עוזר לנו להיות בדרך ולא לסטות ח"ו

עכשיו אמרנו בשיעורים הקודמים אדם שחסר לו דעת הוא לא יכול להגיע לאהבת ד' וליראת ד', ואיזה אהבה מביא אותי ליראת ד', אלא דבר ראשון אדם צריך לדעת שהקב"ה חושב לבל ידח ממנו נידח, ברגע שהקב"ה רואה שאדם מתחיל לסטות מהכיוון מיד הוא עוזר לו לחזור למסלול, וגם אדם צריך לדעת שנשמת כל אחד יקרה בעיניו מאוד הקב"ה מחשיב את כל אחד ואחד. הלואי שתאהב את עצמך כמו שהקב"ה אוהב אותך, והלואי שנאהב את הצדיק הכי גדול כמו שהקב"ה אוהב את הרשע הכי גדול בעולם, וגם אדם צריך לדעת שכל מה שקורה לו שזה השגחה פרטית מאת הקב"ה.

אין מזל לישראל

הגלות מצרים היה שכאילו הכל זה מזלות, עבודה זרה שלהם היה מזל טלה וכן הלאה, וכאילו שהקב"ה מסר הכל למזלות, אבל אנחנו יודעים שאין מזל לישראל, הקב"ה מנהיג את העולם בהשגחה פרטית, וברגע שאדם חי שהכל בהשגחה פרטית אז הקב"ה נותן לנו כל דבר ודרכו הטוב להיטיב, הכל הוא לפי שראה בחכמתו יתברך, שבחינה ההיא צורך אל האדם ההוא דווקא, וממנה יוכל להתקרב ולדבק את עצמו אליו, ולאחר בחינת האחרת. א"כ ולמה ההוא ככה, אלא הקב"ה מודד לכל אחד מה הוא צריך, ולכאורה הרי אני לא מבין את זה, אבל לא שאין בזה הבנה אלא יש בזה הבנה ואלא לית מחשבה תפיסה ביה כלל. אבל צריכים לחיות שלית אתר פנוי מיניה. ובקשתם משם דווקא מהשממה שלך דווקא משם אתה צריך למצוא את הקב"ה.

הכאב נמצא כשאדם לא מסכים לטוב שיש שם

ואהבה נקרא, כמו שאמרו במשנה ואהבת וגו' בכל מאודך, ורש"י אומר במקום, אפילו בשני יצריך, ואפילו שנוטל את נפשך, ואפילו שנוטל את ממונך, בכל מידה ומידה שהוא מודד לך

הוי מודה לו במאוד מאוד. לא מספיק שאתה מקבל את זה אלא אתה צריך להודות על זה, ולהודות להקב"ה על המידה הזאת. טוב לי כי עיניתי העינוי זה הכאב והמעבר שאדם עובר, הכאב נמצא רק כשאדם לא מסכים שזה לטובה, וברגע שאתה תסכים שזה לטובה הכל יהיה אחרת.

רק בעינוי אדם מוכן לשחרר את המושכות

שאלו את הרה"ק רבי זושא זי"ע איך אפשר לברך על הרעה כמו על הטובה, וענה שאני לא יודע לענות כי אף פעם לא היו לי רע בחיים. דהיינו היה חי שטוב לי כי עיניתי, ואיזה טוב יש שם, למען אלמד חוקיך, וזה הדרך היחידי שאדם יכול להגיע שלית אתר פנוי מיניה ולית מחשבה תפיסה ביה כלל ולית ליה מגרמיה כלום. ורק בעינוי אדם מוכן לשחרר את המושכות, כי אז או שהולך לפגוע באחרים או שהולך למנף את עצמו מזה, ואז הולך לעזור לאחרים ומגיע לדברים חדשים שלא חשב עליהם לפני זה.

איך הקב"ה מסתדר בעולם הזה

להבין הדבר מהו בכל מידה ומידה. דעת זה חיבור ומודעות, דנודע, כי השי"ת אין סוף. ואם כן הוא דבר שאין לו גבול מקום ותכלית זמן. כי אצלו אין אחד ושתים ורק אצלינו יש אחד ושתים, והעולם איפה שאנחנו נמצאים הוא דבר שיש לו גבול, אני כן ואתה שם, א"כ איך יתכן שהקב"ה נמצא בתוך הגבול הזה, ואם כן, איך אפשר לעולם שהוא בעל גבול לסבול אור שפעת חיותו ששוכן בכל הנבראים כנ"ל, מאחר שאין לו יתברך גבול. א"כ איך זה מסתדר בכלל?

הקב"ה מנהיג אותנו דרך המידות

אלא הקב"ה עשה מידות ודרכים הוא מנהיג אותך, וכל פעם שמתעורר אצלך מידה צריכים לדעת שככה הקב"ה מתגלה לך, קול דודי דופק פתחי לי דרך זה הקב"ה נותן לנו הזדמנות להכיר אותו, אלא, הוא יתברך מנהיג עולמו על ידי מדותיו. בשורש זה י"ג מכילין דרחמין ועד שזה מגיע אלינו זה השבע מידות שיש לנו, ואצלינו אין טוב לגמרי אלא מעורב טוב ורע, וגם אין רע לגמרי ותמיד יש נקודה טובה בתוכה, ועבודה שלנו הוא לראות שזה הקב"ה ולמצוא שם את הנקודה הטובה שיש שם, וזה מה שנראה לנו שזה רע הוא רק בגלל עד שזה יורד עד אצלינו זה מגיע כאילו שזה רע, נכון שזה נראה כרע אבל זה בשבילך כדי שאתה תכיר דרכו את הקב"ה שנמצא בכל דבר.

הקב"ה נותן שנוכל לסבול אותו

והמידות נקראים מה שמדד השי"ת וצמצם את עצמו כביכול, נכון שאי אפשר לראות את זה ואנחנו חייבים להאמין בזה, וגם אין מושג להגיע לזה כי לא יראנו האדם וחי, אבל זה בדיוק באופן שיוכל העולם לסבול. הקב"ה נותן לנו שנוכל לסבול את עצמו. וזהו לשון מידה. מלשון מדידה וצמצום.

רק על ידי התורה היה אפשרי לברוא העולם

ובפרשת תצוה איתא: ולא היה באפשרי לברוא העולם הגשמי המוגבל בזמן ומקום, כי אם באמצעות התורה שנתלבש הבורא יתברך שהוא אור מעטה לבושו, ולכן נקרא המידות

המקובלים אצלינו בשם מידות, מפני שככה מדד ושיעור חכמתו יתברך כמה שיכול העולם לסבול אור שפעת חכמת אלקותו יתברך.

כל פעם הקב"ה מודד עצמו במידה אחרת

והנה, כל ענין זה, של צמצום אורו יתברך בהמידות, הוא בהנהגה מיוחדת כפי שגזרה חכמתו יתברך שאינה משגת. לית מחשבה תפיסה ביה כלל. וזה רק ענין של אמונה, שפעם מודד השי"ת ומצמצם עצמו במידה זו, ופעם במידה אחרת. הכל הוא כפי שגזרת חכמתו יתברך, מה שצריך בעת ההוא, להנהיג עולמו על ידי שפעת חיותו.

ולא רק אצל העולם כן אלא כן באדם הפרטי

וכמו שבכללות העולם הוא כן, שהנהגתו ית' בלתי מושגת ומובנת, שפעמים מודד עצמו במידה זו ופעמים במידה אחרת. כן הוא לכל אדם מישראל באופן פרטי, שהשי"ת מודד את עצמו, ומצמצם אלקותו יתברך כפי כוח האדם ושכלו בזמן ההוא.

הקב"ה נותן לכל אחד רק כמה שיכול

רבי ישראל ליפשיץ ז"ל סיפר שפעם פגש חילוני ברחוב ושאל אותו כמה שאלות למה הקב"ה עשה כך וכך. אמר לו בחזרה: אתה ראיתי פעם עז ואולי אתה יכול להגיד לי למה הקב"ה ברא אותו ככה, וגם האם פעם ראיתי פרה ואולי אתה יכול להסביר לי למה הקב"ה ברא אותו ככה. ענה החילוני אני לא יודע. אמר לו ר' ישראל אם בזה אתה לא מבין איך אתה רוצה להבין את הקב"ה. דהיינו הקב"ה נותן את זה לכל אחד רק עד כמה שהוא יכול להיכנס לזה, ורק עד כמה כוח ושכל שיש לך לעמוד שם, והעיקר לחיות עם אמונה בכל דבר.

אם הקב"ה מתנהג איתך בגבורה כנראה שככה חייב להיות

פעם בחסד ופעם ברחמים, ועל האדם לדעת, כי השגחתו ית' רואה כי אי אפשר לאדם לקחת אלוקותו יתברך בעת ההיא, כי אם בזאת המידה דווקא, שהשי"ת מתנהג עמו בעת הזאת. כגון, האדם שהשי"ת מתנהג עמו באיזה זמן במידת הגבורה, ידע כי אי אפשר לו להתדבק באלוקתו ית' בעת הזאת, כי אם במידת הגבורה.

כשהקב"ה עושה זה הכי טוב בשבילי

ומהאי טעמא מבארים חז"ל ענין אהבת השי"ת לענין ההודאה להשי"ת בכל מידה ומידה שמודד לו, ואפילו שנוטל את נפשך ואפילו שנוטל את ממונך, ואפילו שיש לך יצר טוב ויצר הרע, הכל תידע לך שזה במידה ומידה שמודד לו, נכון שאולי לך זה נראה כדין אבל ואהבת אתה מבין שהקב"ה עושה את זה הכי טוב שיכול להיות, ואין דרך שאתה תבנה רק ככה.

שיעור ה'

יום ב' כט' שבט

אדם שמפעיל את הדעת יוצא מגלות

איתא במאור עינים (המשך ד"ה וארא). דברנו שבמצרים הדעת היה בגלות וכשיצאנו משם יצא הדעת מגלות. אותו דבר היום אדם שלא מפעיל את השכל שלו ואת הדעת שלו הוא נמצא בגלות, וכמו שאמרנו מהחזון איש הזנחת החיים הטבעיים על מהלכים הטבעיים. אדם ברגע שמפעיל את הדעת שלו יוצא בזה מגלות.

אדם צריך לדעת ששום דבר לא קורה לבד

אדם צריך לדעת שכל דבר שקורה לו בחיים זה לא מקרה אלא השגחה פרטית, ולא רק זה אלא הקב"ה לוקח סיכון וריזיקה, ונותן לו את הכוחות באותו רגע, וגם לוקח בחשבון איך להתנהג אתו באותו רגע אם זה חסד או רחמים אם טוב או רע, ולא משנה איזה מידה משבע המידות כל דבר שמתעורר אצל האדם מתוכנן מראש, ושום דבר הוא לא מקרה או פתאום קרה, וגם לא משנה באיזה מצב אתה נמצא דע את אלוקי אביך ועבדוהו אפילו במוחין דקטנות לא להיבהל אלא גם שם יש הקב"ה שמחיה הכל, גם שם ידך תנחני הקב"ה נמצא לא רק במוחין דגדלות אלא גם במוחין דקטנות והקב"ה רוצה שתידע שהכאב שיש לך הוא כלום לעומת הכאב שיש להקב"ה מזה שאתה לא שומע אותו.

רק הקב"ה יכול לתת לך רגיעות

וככל שנכנס יותר להשגחה פרטית ואתה רואה שיש לך אחד ויחיד שאיכפת לך ממך, ושום דבר בעולם לא ייתן לך רגיעות חוץ מהקב"ה, אל תבטחו בנדיבים בבו אדם שאין לו תשועה, רק אשרי שקל יעקב בעזרו שברו על ד' אלוקיו, והעיקר לדעת שהיחידי שנותן לך את הכוח זה הקב"ה ואז אתה נמצא במקומו, וכשאדם נמצא בהקב"ה שם יש לך את הכוח הכי חזק ואת השמחה הכי חזק.

כשמתעורר אצלך אהבה הקב"ה רוצה שתעבוד אותו עם זה

כתוב בפרשת משפטים אהבת את אדוני את אשתי ואת בני. ולכאורה למה צריכים לרצות באזנו, אלא אומר רש"י עבדי הם ולא עבד לעבדים. כשנכנס לאדם אהבה למשהו זה מגיע תענוג שהיה לו לפני זה, אפשר להתייחס לזה כמקרה ואפשר כהשגחת פרטית שהקב"ה רוצה לעורר אותו כרגע על אהבת ד', ואם זה נוגד את התורה אז הקב"ה נתן לך אותו כדי שתיקח אותו לאהבת ד'.

כשאמר אהבת את אדוני חוריד את אהבה למטה

וברגע שאדם אומר אהבת את אדוני את אשתי ואת בני אז הוא לקח את אהבה במקום לעלות עם זה להקב"ה הוא ירד עם זה יותר למטה, ובזה אתה פוגע בעצמך ובסביבה שלך, ופוגע גם למעלה וגם למטה מכל הכיוונים. וברגע שאדם שומע שכל דבר זה השגחת פרטית בזה הוא הופך את הדין לרחמים, ואז הוא משפיע חיובי לא רק לעצמו אלא לכל הסובבים אותו ועל כולם, וגם עד האבות וגם עד למטה לדורי דורות.

אדם צריך להסתכל מחוץ לקופסה ולחיות עם הפנימיות בכל דבר

ואם האדם יש לו דעת, כשאין לאדם דעת אז הוא לא מסתכל מחוץ לקופסה ולא חי את הפנימיות בכל דבר ואז הוא נמצא בגלות, וברגע שאדם חי עם הדעת וחי שמלא כל הארץ כבודו ולית אתר פנוי מיניה, והיינו, שבכל דבר ובכל מצב שורה חיותו ית', וחי שלית ליה מגרמיה כלום, וחי שלית מחשבה תפיסה ביה כלל, **בוודאי מקבל אלוקותו יתברך כפי מה שמדד את עצמו אליו בעת ההיא**, ויודע שהקב"ה הביא אותו למצב הזה והקב"ה נותן לו את הכוח ורוצה למנף אותו למקום הרבה יותר גבוה מלפני זה, ואדם צריך לדעת שהקב"ה לא משאיר אותו אף פעם לבד.

צריכים למצוא בכל עינוי את הטוב שיש שם

ואז **וישמח בקבלת אלוקותו יתברך עליו**, ויהא מודה לו במאוד מאוד, ר' אשר היה אומר על זה טוב לי כי עיניתי למען אלמד חוקיך, כל עינוי אני צריך לראות שזה טוב, והטוב הוא למען אלמד חוקיך, וברגע שאני חי איתך בלי להבין ובלי להשיג זה מביא לי הרבה יותר שמחה, נכון שזה מגיע ממצבים בלתי נעימים אבל אז הקב"ה מזכה אותך דרכם להקב"ה אליו יתברך, ואז ככל שאני מבטל את עצמי יותר אז מגיע יותר להקב"ה, ובזה אדם מגיע להרבה יותר שמחה.

הקב"ה חושב על כל אחד ואחד

איתא בליקוטים: **שהבורא ב"ה מתעלם בכל דבר, ומצמצם את עצמו כביכול לכל אדם כפי שמשגת חכמתו יתברך**, שהוא יתברך חושב מחשבות לבל ידח ממנו נידח, שנשמת כל אחד מישראל יקרה בעיניו מאוד, ורואה הבורא ב"ה בהשגתו המובדלת ומוסרתת מבני אדם, עד שאף משה רבינו ע"ה ביקש הודיעני נא את דרכיך, ודרשו רז"ל מפני מה יש צדיק ורע לו רשע וטוב לו, והשיבו וחנותי את אשר אחון וכו' ורחמתי את אשר ארחם, כי איך אפשר להשיג דעתו שהוא אין סוף ב"ה, ולכן מה שנותן לבני אדם, לאחד נותן חכמה ולאחד גבורה, ולאחד עשירות ולאחד עניות, הכל הוא לפי שראה בחכמתו יתברך, שבחינה היא צורך אל האדם ההוא דווקא, וממנה יוכל להתקרב ולדבק את עצמו אליו, ולאחר בחינת האחרת.

סיפור עם החפץ חיים

וברגע שאדם רואה שם שלית אתר פנוי מיניה ויודע שהקב"ה נמצא שם אז ובקשתם משם את ד' אלוקיך. מסופר שהיה מישהו שהיה לו הרבה שאלות על הקב"ה למה פעם ככה ולמה פעם ככה, עד שהגיע **להחפץ חיים זצ"ל** ושאל לפניו מה שקשה לו. ענה לו החי"ח עם משל אדם נכנס לבית מדרש ורואה שמחלקים עליות ולא כולם מקבלים ולמי שמגיע לו נותנים, וניגש לגבאי ושאל אותו מה קורה כאן.

אי אפשר להבין כל דבר

ענה לו הגבאי אתה מגיע עכשיו אבל מי שנמצא שם כל הזמן מבין שאחד שאתה חושב שמגיע לו כבר קיבל מלפני שבוע, והשני יקבל שבוע הבא, אין מצב להגיע לכאן לשבת אחת ולהבין כל דבר. אותו דבר ימי שנותינו שבעים שנה ואם בגבורות שמונים שנה ואנחנו בקושי כאן בעולם ורוצים להבין הכל. וברגע שאדם מעביר כל דבר להקב"ה ומעביר אליו יתברך את כל אהבות שלו אז לא ירצה אף פעם בחיים שלו לצאת משם.

דרכו הטוב להיטיב

[נחזור למאור עיניים שהתחלנו]. ואם האדם יש לו דעת, בודאי מקבל אלקותו יתברך כפי מה שמדד את עצמו אליו בעת ההיא, כי דרכו של הטוב להיטיב. וישמח בקבלת אלקותו יתברך עליו, ויהא מודה לו במאוד מאוד, ועובד אותו ביראה ואהבה גמורה. וברגע שאדם חי ככה הוא יגיע ליראה מפני הקב"ה ויגיע מזה לאהבת הקב"ה. ואם יש לך דעת אז תלוי עד כמה אדם מפעיל את הדעת שלו, מאחר שיש לו דעת, והדעת הוא הכולל אותן כנודע. את החסד והגבורה, שמהדעת בא הכוח לכלול אהבה ויראה, להיות מקושר בהשי"ת הן בשעת החסד והן בשעת הדין.

הגוף והטבע מתנגדים לנשמה

אבל להגיע לכל הנ"ל צריכים לעבור יסורי בידקי דמיתתה, דהיינו הגוף והטבע מתנגדים לכל הנ"ל, ומי שמושך אותו להקב"ה זה הנשמה, וכמו בעת יציאת נשמה הנשמה נותנת צעקה ששומעים אותו מסוף העולם ועד סופו, כי הגוף מתנגד שהנשמה ייצא ממנו, אי"כ כל פעם שאדם עובר תהליך כזאת זה ד' מיתות בית דין, וכמו שאנו יודעים שבעת קריאת שמע צריכים לקבל ד' מיתות בין דין, וכמו שאדם שעובד בזהב הוא מוכן לעשות כל מה שבעולם העיקר למצוא את זה, וכמו שאנו יודעים שבלי כאב אין כלום, וככל שיש סיכון יותר מרוויחים יותר, וככל שיש יותר התנגדות אז הרווח הוא הרבה יותר.

אדם משנה את עצמו כשיש לו רווח מול הפסד

ר' אשר היה אומר שאדם משנה את החשיבה שלו ברגע שיש לו חשבון של רווח מול הפסד, בשביל רווח אדם מוכן לעבור הכל ולא משנה איזה כאב הוא צריך לעבור אדם מוכן להכל, אנשים מוכנים לנסוע למקומות רחוקים מאוד כדי להרוויח, ולמה, כי הם כבר רואים את הרווח, ואדם צריך לדעת את התהליך בכל דבר ולא להיבהל משום דבר. שאלו את הבית אברהם זי"ע מה מיוחד אצל חסידים העניין של מסירות נפש הלא כל יהודי מוכן למסור את נפשו כשאתה מבקש ממנו לכפור באלוקי ישראל, וענה שחסידים לעבען דאס אריבער. זה שאנשים נכנסים למעברים זה פשוט כי כולם נכנסים לשם, רק השאלה כשאנו עוברים את זה או שאנחנו חיים או שיוצאים משם נפגע לגמרי.

אדם שפוגע חושב שיחיה לו מנוחה מזה

דהיינו כל פעם שפוגעים בך אז יש לאדם ברירה או להיכנס למצב של נפש ונשמה ואז מתחיל לחיות, ואדם צריך לדעת שאין דרך אחרת כי מן המיצר קראתי י-ה וממילא הוא מוכן לזה, ומי שלא מוכן לזה אז במקום להעלות אותו להקב"ה ממשיך לפגוע באחרים כל הזמן. ועושה זאת העיקר למצוא את המנוחה שלו, אבל האמת הוא שאדם לא ימצא את המנוחה שלו בשום דבר גשמי, ורק אחד שהולך עם הקב"ה זה נותן לאדם מנוחה וזה נותן לנו שמחה וכוח לחיות עם בלתי גבול בתוך הגבול.

רק בעל כרחך מגיעים לחי החיים

ולזה הטעם, צריך כל אחד לקבל עליו בשעת קריאת שמע, בד' ד'אחד, ד' מיתות בית דין, ולייחד שמו באמת. כמו שכתוב כי עליך הורגנו כל היום, זה שמקבל עליו ארבע מיתות בית דין למען יחוד שמו הגדול יתברך. דהיינו שאז אדם מוכן לחיות עם הקב"ה בכל מצב, אי"כ

נכון מצד אחד הוא צריך לשחרר את הכוח שלו אבל בעל כרחך אתה חי, אין מצב להגיע לחי החיים רק בעל כרחך, אם הוא יודע שזה מביא לו תועלת אז לך דומיה תהילה, וברגע שאדם מוכן להיות דומם באותו רגע בזה הוא מראה עד כמה הקב"ה חזק וזה תהילה אליו יתברך, ואז ההסתכלות שלו על הקב"ה אחרי המעבר הזה נהיה הרבה יותר ברור מלפני זה.

אדם צריך לחבר את הרצון שלו לרצון הקב"ה

וברגע שאדם מקבל על עצמו כזה הסתכלות אז **כי בוודאי נעשה יחוד הוי-ה, שהוא רחמים, ואלוקים שהוא דין**, נכון ההסתכלות החיצוני הוא דין אבל ברגע שאדם חי עם הפנימיות בזה הוא רואה רחמים ואחד שחי ככה נהיה יחוד הוי-ה ורחמים. **מאחר שמקבל אלקותו יתברך בשתייהן**. דהיינו אתה יודע שהדין הוא לא מציאות אלא יש כאן משהו יותר עמוק, ואתה יודע שזה רק גבול אבל הרצון שלך הוא מעבר לזה, וברגע שאתה מחבר את הרצון שלך לרצון הקב"ה ואתה עושה בטל רצונך מפני רצונו, אז אדם מגיע להמתקת דינים בשורשם.

אדם שמח שהוא חלק מהכלל

אמרנו איזהו עשיר השמח בחלקו. אמרנו **מהמהר"ל** לכאורה איך אפשר להיות שמח רק עם חלק הלא אדם רוצה הכל. אלא השמחה הוא כשאדם יודע שהוא חלק מהכלל, יש פרט ויש כלל כל פרט הוא חלק מהכלל, וברגע שאדם יודע שהוא רק חלק זה מביא לו שמחה, דהיינו הוא חלק ממשוה הרבה יותר גדול, וברגע שמפרקים את החלק של היש אז מגיעים מיד לאין ולשמחה. וברגע שאדם מקבל את הקב"ה גם ברחמים וגם בדין אז יש לו כוח לעמוד בכל מצב.

צדיקים חיים בפנימיות כל הזמן

כתוב הנעלבים ואינם עולבים השומע חרפתם ואינם משיבים שמח ביסורים, עליהם הכתוב אומר ואוהביו כצאת השמש בגבורתו. לכאורה האם זה כל השכר שלי שאני כצאת השמש בגבורתו. אלא הכוונה הוא כרגע השמש נמצא עם המכסה שלו אבל לעתיד לבוא הקב"ה מוציא חמה מנרתיקה צדיקים מתרפאים בה ורשעים נידונים בה. כרגע השמש נמצא בנרתיק אדם יכול לחיות חיצוני ועוד להיות צודק ולראות את הפנימי בתור גיהנם. אבל צדיקים טועמיה חיים זכי הם חיים בפנימיות כל הזמן. בשבילם הפנימיות זה החיים והחיצוניות זה הגיהנם.

אדם צריך לדעת שכל מעבר הוא הזדמנות להגיע להקב"ה

אבל לעתיד לבוא שאז הקב"ה מוציא חמה מנרתיקה דהיינו אותו נרתיק שאצל צדיקים היו גיהנם ואצל רשעים היו גן עדן, עכשיו שהקב"ה מוציא אותו אז צדיקים שחיו עד עכשיו פנימי בכל דבר בשבילם נתרפאים בה, אבל רשעים שחיו עד עכשיו בחיצוניות וברגע שמראים להם את הפנימיות זה עצמו גיהנם בשבילם. א"כ אלו שאינם עולבים ואינם משיבים דהיינו שחיים שזה מהלך ומעבר להגיע לפנימיות ויודעים שלך דומיה תהילה, וטוב לי כי עינתי למען אלמד חוקיך, כל פעם שאדם עובר את זה בזה הוא יוצא מגלות לגלות את הקב"ה, כל זמן שחי חיצוני אז הוא נמצא בגלות, וברגע שחי פנימיות בזה נהיה לגלות, א"כ ברגע שאדם לא נעלב ולא משיב ורק שמח ביסורים ומבין שזה הזדמנות להגיע להקב"ה, אז עליהם הכתוב אומר ואוהביו כצאת השמש בגבורתו. ואז הוא זוכה לחמה בלי נרתיק. וכידוע שאצל הרה"ק **מוויטעבסק זי"ע** כבר היה משיח ויצא החוצה לראות האם בחוץ יש משיח.

אדם שחי עם הקב"ה יהיה לו הצלחה

עכשיו אנחנו בחודש אדר, כתוב הרוצה שיתקיימו נכסיו יטע בהם אדר. ומהו הכוונה אדר, אלא בפשטות לומדים אדם שרוצה לעשות גדר אז יש כזה צמח שנקרא אדר שהוא מסובך וזה נהיה לך גדר מסביב לנחלה שלך. אבל כתוב שם שנאמר אדיר במרום ד'. אבל הכוונה הוא אדר אדיר במרום ד' אדם שרוצה שיהיה לו הצלחה שילך עם הקב"ה ואז יצליח, נכון שכרגע הקב"ה מוותר, אבל מה מונח מאחורי זה הקב"ה, וזה אדיר זה נותן לאדם כוח להמשיך הלאה, כל העגמת נפש שיש זה הזדמנות לרווח, וכמו שאמרנו לפי העגמת נפש שיש לנו בערב שבת ככה שבת יהיה לנו.

הצמצום הוא הכנה לאור

ובפרשת לך לך איתא: ועל כן אמרו רבותינו ז"ל חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה בשמחה, כך יברך ברכת הרעה בשמחה. כי באמת הכל הוא טובה. אפילו הרע הוא. גם כן לטובה יחשב. כי מצד הצמצום הוא, שמצמצם מידת החסד שחפץ הבורא להיטיב לו אח"כ, מגבילו עד שיעור שיוכל אח"כ לקבלו. וכפי הטובה הגדולה שבדעת הבורא ב"ה להביא עליו, כך צריך להיות הצמצום גדול מקודם. והצמצום הוא הכנה כדי לקבל את האור אחרי זה, וזה שיש לך קושי וכאב אדרבה על ידי הכנעה שאדם נותן בזה הוא מכין את הכלי שיוכל לקבל את האור, ואם האור היה בלי שום צמצום היה המצב גרוע מאוד.

אדם צריך להאיר במוחין דגדלות

כי אם יהיה הטובה גדולה, יהיה הצמצום שמקודם שנראה לו לרעה גם כן גדול. וכשמאמין בזה, בוודאי יברך על הרעה בשמחה כמו שמברך על הטובה, כי זהו התחלת הטובה, ובזה מכליל גבורות בחסדים, והבן. וברגע שאדם חי שזה טוב שם זה מתחיל, וככל שאתה חי ככה אתה מגיע לזה. וזה ענין הניסיון כי אדם לא יכול להתחיל אז בשעת מעשה, אלא להזהיר גדולים על הקטנים עבודה לא מתחיל כשאדם בקטנות המוחין, אלא עבודה שלנו הוא להזהיר להאיר לנו בגדולים כשאנו במוחין דגדלות לחיות אז מכאובי נגדי תמיד חטאתי נגדי תמיד.

אדם צריך לקחת את התענוג ולהחזיר אותו להקב"ה

וברגע שאדם חי גם בגדלות המוחין השגחה פרטית וחי עם דעת שזה חיבור, אז הקב"ה ייתן לו את הכוח וימנף אותו להגיע אליו ית', ואז אדם מגיע לתענוג כל התענוגים, אז תתענג על ד' במקום לקחת את התענוג לעצמו מחזירים זאת להקב"ה, ויגבה לבו בדרכי ד', וברגע שיש לאדם תענוג הוא רץ עם זה מסוף העולם ועד סופו, וברגע שאדם רואה את הקב"ה מברשי אחזה אלוקי, וככל שיש לך תענוג יותר אז הדעת שלך יותר.

בעת ניסיון לוקחים ממך את התענוג ואת הבהירות

ואפילו שיש לך ניסיון לא לוקחים ממך את הדעת לגמרי אלא תמיד נשאר רשימה, אלא לוקחים ממך את התענוג ואת הבהירות שיש שם, ואדם צריך אז למשוך את הדעת בחינת חוקיך, באותם רגעים של המעבר צריכים לדעת שטוב לי כי עינתי למען אלמד חוקיך, ואז צריכים לחיות עם הקב"ה בלי להבין ובלי להשיג. הדעת נמצא רק התענוג אין לך אז כלל.

וככל שאדם מכניס תענוג יותר אז יישאר לו רשימה יותר. אבל אדם שלא מתענג כשיכול אז כשהדעת הולך לו אז אין לו במה להיתפס כלל.

צריכים לראות שהלב והמקום לא יהיו נפרדים

וביסוד זה, שבאמירת שמע על האדם לקבל על עצמו ענין קבלת עול מלכות שמים, ועיי'ז נעשה יחוד הוי"ה ורחמים. יבואר שזהו גם ביאור הפסוק של קריאת שמע, **ד' אלקינו ד' אחד**. כלומר, **בין שמתנהג עמו במידת הוי"ה, בין במידת אלקינו, הכל הוא הוי"ה**, שהכל **הוא חסד הקל יתברך**. וכמו שאמר הרה"ק **רבי שלמה מקארלין זי"ע** שלא יהא לבך חלוק על המקום. נכון שהמקום אומר לך דין אבל בפנימיות צריכים לראות רחמים. שהלב והמקום שלא יהיו נפרדים. והעיקר שגם במקום תראה את החיות שמחיה את זה.

בתוך כל דין יש רחמים

ואז אדם חי שגם הדין הוא חסד שהשי"ת מתנהג אליו כך בעת ההיא, **בכדי שיוכל לקבל אלקותו יתברך בדבר ההוא**, הקב"ה נותן לך את זה בכזה צורה לבל ידח ממנו נידח, שתוכל לקבל את הטובה, שמש ומגן הוי"ה אלוקים, אדם שרוצה להסתכל על השמש הוא חייב מגן ובלי זה אין מצב להסתכל על השמש, אותו דבר הוי"ה אדם בעצמו לא יכול לקבל ורק על ידי אלוקים שזה המגן והטבע, אבל צריכים לדעת שמתחת לטבע יש הוי"ה, ומתחת למגן יש שמש בעצמו. **מאחר שכך צריך לו בעת ההיא**.

עבודה שלנו הוא להגיד בכל דבר ד' הוא האלוקים

וזהו **כי ד' הוא האלוקים**, אנו אומרים אותו שבע פעמים בנעילה ובעוד זמנים מיוחדים, והכוונה הוא שהקב"ה מתגלה לנו דרך השבע מידות, ועבודה שלנו הוא ד' הוא האלוקים, ואיך מגיעים לזה, **וכל זה על ידי הדעת, כמו שכתוב בתחילת הפסוק וידעת היום וגו'**. וזה משנה את כל המצב. וברגע שעושים ככה אז הוא קרבה אל נפשי גאלה ונעשה כן בכל העולמות, ובזה ממתיקים את הדינים.

הגיליון השבוע נתנדב ע"י

משב"ק הרה"ח רבי אריה ווייץ שליט"א

לברכה והצלחה בכל הענינים